

„VIENYBE“ TAMSUMA
ISRLASKO-ISVAIKO;
LIETUVIU TVIRTUMA
AMERIKOJ PALAIKO.

VIENYBE

TAD. MIELAS TAUTIETI,
SKAITYKI „VIENYBE“, —
SUTEIKSI TEVNEI
DIDZIAUSIA GALYBE!

NO. 30

Kaina 5 centai.

BROOKLYN, N. Y., BALANDZIO (APRIL) 13, 1923

Price 5 cents.

METAI XXXVII

(Telephone 2427 Greenpoint)

Entered As Second Class Matter October 23, 1907, At The Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3rd, 1879.

(Telephone 2427 Greenpoint)

Vokieciū Suokalbiai Klaipėdoje

JIE KELIA DEMONSTRACIJAS PRIEŠ INKORPORAVIMĄ KLAIPĖDOS Į LIETUVĄ.

Lietuviai su ginklu išvaiko Heimatbundininkų Mass-mitingus. Du Vokiečiai Nušauti.

EINA SMARKI KOVA DEL LIETUVIŠKOS KALBOS ĮVEDIMO KLAIPĖDOS MOKYKLOSE.

Vokiečiai Kaltina Lietuvos Šaulius Už Nuvertimą Kaizerio Stovylos Klaipėdos Mieste.

BERLIN. Balandžio 9 iš Berlino tapo paleista sekama žinia: "Ypatingi pranešimai į Berlino laikraščius sako, kad laike susikirtimų tarp lietuvių ir vokiečių pritarėjų Klaipėdoje tapo nušauti du vokiečiai. Sakoma, kad lietuviai pavartoję kulkosvaidžius išvaikant vokiečių mass-mitingą protestuojantį prieš inkorporavimą Klaipėdos krašto į Lietuvą. Dvidešimties metų darbininkas tapo nušautas mirtinai, o kitas darbininkas ir jo žmona tapo sužeisti šitame susikirtime, o kitas vyras tapo nušautas ir vienas sužeistas užėjimą gatvę, kuri buvo militariškai valdoma."

KLAIPĖDA. Balandžio 10. — Tarp vokiečių ir lietuvių apsišaukė smarki kova dėl dėstyto kalbos mokyklose. Valdžios tapo paskelbta, kad abi kalbos: lietuvių ir vokiečių turi lygias teises ir yra lygiai dėstomosios kalbos. Bet vokiečiai, kurie turi daug šalininkų mokyklose visų bando trukdyti lietuvių pastangas pramokyti lietuviško kraujo gyventojų vaikus savo gimtosios kalbos. Šiais metais sukanka 50 metų kaip Vokietijos "geležinis" Bismarkas užimanė sūgermanizuoti Klaipėdos kraštą ir išvarė lietuvių kalbą iš mokyklų. Tą prisimindami lietuviai reikalauja, kad taip pat griežtai ji būtų išmesta lauk ir lietuvių vaikai neturi būti daugiau nuodijami germanizmu.

BERLIN. Balandžio 11. — Iš Klaipėdos krašto vokiečių laikraščiams vokiečiai praneša iškilmingų žinių apie tai, kad vokiečiai būk kovosia iki lietuvių kariuomenė bus iškraustyta iš Klaipėdos sykiu su Lietuvos valdžia. Esą Klaipėda turi būti autonominė, o ne dalis Lietuvos Respublikos. Vokiečiai kaltina lietuvių savanorius už nuvertimą Vilhelmo Pirmojo stovylos. Jų agitatoriai kūrto darbininkus, nurodydami, kad markė dabar pakilo ir gali vėl kilti. todėl kam esą reikia pasiduoti Lietuvos liui. Esą kai markė pakils, vėl viskas bus gerai.

DES MOINES, IOWA. — Hooveris čionai pradėjo Hardingo administracijos kovą, kad Amerika prisidėtų prie Tautų Sąjungos Tarptautinio Teismo. Jis iškojo kalboje tūlam moterų kljubui bandė įrodyti T. S. gerybes.

CHICAGO, ILL. — Great Northern hotelo įvyko lietuvių veikėjų ir biznierių vakarienė, kurioje dalyvavo p. Šleževičienė ir Vencienė. Pakalbėjus ir išdėsius našlaičių dalyką, svečiai sumetė \$1,043 aukų Lietuvos našlaičiams. Tai gi Chicago pralenkė visas Amerikos kolonijas tame darbe.

\$500 UZ NUSOVIMĄ DEGTINĖS VAGIO.

Frederick, Md. Čionai yra Horsey bravoras, kurio vėruožė randasi daug degtinės. Nežinomi žmonės pranešė policijai ir šeftriui, kad jie tą vėruožę mano išvogti. Du sykiu šerifas naktį buvo išbudintas, bet nuykęs perasdavo nieko. Todėl savininkai pasisamdė daugiau sargų ir įtaisė didelius elektros švyturius apie vėruožę. Beto prizadėjo \$500 tam sargui, kuris nušaus atėjusį vagį. Už gyvą gi duos dovanų tik \$300.

FRANCAI BUVO AREŠTAVĘ STINESĄ.

Dortmund. Bekeliaujant pro stotį Scharnhorst francai buvo areštavę Vokietijos kapitalistą Stinesą ir jo žmoną bei laikė juos багаžo vagone keletą valandų iki iškrautė jo багаžą. Paskui ji paleido. Žinia apie Stineso sulaikymą taip paveikė ant biržos Berline, kad sėrų kainos sustojo kilę ir viskas atkuto tik kuomet pranešta buvo, kad Steinesas paleistas.

Baltimore, Md. Čionykštis bankas, Fidelity and Deposit Co., nutarė savo šerinkams išmokėti 66 nuosimčius dividendų pavydale naujų sėrų, kadangi pakeliama kapitalas nuo trijų milijonų iki penkių milijonų dolarių. Tai yra didžiausias dividendas kada nors išmokėtas Marylando valstijoje.

SIONISTU KONGRESAS NETOLI LIETUVOS.

London. Žydų agentūra pranešė, kad pabaigoje liepos Dančigo mieste įvyks viso pasaulio sionistų kongresas, kuris aptars kaip suaukti visus žydus priartinančius įsteigimui tėvynės Palestinoje į konferenciją.

Trockis Nori Daugiau Svetimo Kapitalo.

Maskva. Savo naujame tezy apie Rusijos pramonę Trockis atsimeta nuo savo pirmųjų nuomonių, kad kasyklos, geležkeliai ir metalų pramonė turi pasilikti vien valstybės nuosavybėje ir kontroliuoti. Dabar jis sutinka, kad ir tose pramonėse dalyvautų svetimauciu kapitalas. Darbininkai težiurėtų tik darbo valandų, sąlygų ir algų klausimų, o produkcijos pakėlimą vestų ir pridabotų vienas atskiras veidas, o ne darbininkų komitetai kaip dabar.

Rengta Žvdu Pogromas Vilniuje.

Vilnius. Čionai endekaj su ruošė milžinišką mass-mitingą savo pasekėjų, idant protestuotus prieš nužudymą Butkevičiaus. Minia taip buvo jagituota, kad buvo rengiamasi citi daryti pogromus ant žydų, bet policija griežtai įsimašė ir viskas buvo nuraminta nors tam laikui.

Neįsileidžia Rusijos Prezidento Žmonos.

Washington. — Valstybės sekretorius Hughes, po to kaip davė vizą Sovietų prezidento žmonai dabar paskelbė tą vizą atimamą, delto, kad jos vyras pasirašęs po mirties dekretu Butkevičiui. Vizos atėmimas yra protestas Amerikos prieš tą nužudymą. Kalininė kaip tik atvažiuos, bus deportuota, o ji yra pakeljuje, pasitikėdama Hughes žodžiu, kad įsileis. Ji norėjo čionai aukų parinkti našlaičiams.

NUSOVĖ LIETUVI SALJUNIKĄ.

Chicago, Ill. Du apygirti policinai jėgė į Juozo Guncevičiaus salioną aną dieną pareikalavo, kad tas duotų jiems munšainės. Tam atsakius, kad jis to neturi ir neturėjo, policinai ištraukė revolverius ir šaltakraujai salionininką sušaudė. Abu areštuoti. Salionė tuo laiku buvo dar vienas lietuvis, kuris sulaikytas kaipo liudininkas.

Suomija Prisiėmė Atmokėti Amerikai Skolas.

Elsininkai. Suomijos parlamentas priėmė bilij, kuriuo sutinka su savo valstybės skoly fundavimu, panašiu į tą, kurį padarė Anglija su Amerika. Suomija Amerikai skolinga apie devynius milijonus dolarių.

Mitropolitō Tikonō Byla Atidėta.

Maskva. Bolševikai atidėjo mitropolitō Tikonō bylą po bal. 17 dienai. Sakoma, kad nusigando protestų iš visų valstybių, kurie pilasi dėl nužudymo Butkevičiaus.

Žygu nori pažangos, Iki metų pabaigos Tis skaitytojus gaus "Vienybė" patarėnauk.

KLAIPĖDOS STREIKAS MALŠINAMAS.

WASHINGTON, D. C. P-landžio 9, 1923 (Elta). Klaipėdoje septintos baltandžio nakčia provokatoriškai protestui buvo nuverstai seni vokiečių paminklai. Balandžio 8 d. popiet Smelo priemiestyje susirinko Heimatbundininkų kūrstoma Vokiečių minia. Atkartotinu reikalavimu jūnių neišklaidžius ir miniai pradėjus grasinti prišiejo pavartoti ginklą. Vienas žmūštas, šeši sužeisti. Šilutėj prasidėjo streikas. Visų riaušių vadai yra svetimi kraštui gaivalai Heimatbundininkai, kurie kūrto Vokiškų laikraščių gandas, būk Lietuviams Paryžiuje siūloma pasidailinti Rytrpūsius su lenkais. Heimatbundininkai lyderiai: pirmininkas Orlovskis, Sekretorius Kuno, taipgi "Memelrunchau" redaktorius išsiųstj Vokietijos; vietiniai suimti.

NEPRITARIA ANGLIJOS KABINETUI.

LONDON. Dabartinis konservatų kabinetas, sakoma, bus išimtinis Anglijos istorijoje. Turis šešis mėnesius po išrinkimo, prarado šešius atstovus perrinkimui e ir darinkimui, ir septviniis balsais tapo nugalėtas viename gana svarbiame klausime. Nors delai jo jis nerezignavo, kadangi nebuvo tai pasitikėjimo klausimas, bet visgi tas įdomu. Klausimas buvo apie buvusius karo kareivius, kurių likimu valdžia nesirūpina. Ministeriai nenorėjo, kad tas klausimas būtų keliamas dabar, bet parlamento atstovai nubalsavo jį svarstyti.

SOCIALISTO ŽMONA NUSIZUDĖ.

London. Anksti rytą lovoje tapo rasta negyva Mrs. Hyndman, žmona garsaus socialistų vado. Ji ištekėjo už jo kada tas jau turėjo 72 metu ir pati buvo 50 metų. Ji buvo pamokinta ir inteligentė moteris. Dieną prieš tai ji buvo sveiką ir linksma. Kambarį rasta įvairių buteliukų, iš kurių vienas buvo su nuodais. Priežastis nusizudymo nežinoma.

Nubaustas Už Gynimą Mokyklos Vaikų.

Essen. Francų karo teismas nubaudė Esseno miesto aldermaną Krunstą dviems metams kalėjimo ir penkiems milijonams markių pabaudos už tai, kad jis atmetė francų karo valdžios įsakymą pavelyti kareiviams užimti mokyklos vaikų maudynes.

Apsirgo Kitas Faraono Kapo Kasėjas.

Cairo. Žmonių prietarungmas dar daugiau medžiagos gavo, kada pasklido žinia, būk sunkiai susirgo Howardas Karteris, vedėjas Lordo Karnarvoro ekspedicijos iškasusios kapo faraono Tuto. Jis labai sunkiai nusidirbo, kas sunkiai atsiliepa ant jo žmogaus tame šiltame krašte. Todėl jo susirgime nėra nieko stebėtino. Bet tamsūs egiptėnai ir prietaringi baltavidžiai numato Lordo Karnarvono mirtį ir Karterio susirgimo ženklus faraono dvasios keršto už atkasimą jo kaulų. Kromas nei ponia Karnavon užsisakė "ietą ant tūlo laivo plaukiančio į Angliją, sau ir savo vyro kūnui, tai daugelis keleivių atsiėmė laivakortes, sakydami, kad jie bijo nelaimės.

Sunku Įstoti į Komunistų Partiją.

Maskva. Besirengiant prie komunistų partijos suvažiavimo, vadai galvoja apie naujus planus, kurie apunkintų įstojimą negeistinių žmonių į komunistų partiją. Yra nurodoma, kad prie naujos ekonominės politikos ir įvedimo kapitalizmo, komunistų darbuotojai pastatomai į pagundą susilpnėti ir pamiršti savo komunistų. Todėl reikia labai ir labai apsižiūrėti kaip priimant naujus narius, taip sekant senuosius, nes komunistų partija nori palaikyti savo politinę diktatūrą Rusijoje. O jei įsimašytų negeistinių, tai vė esą buržuazija laimės savo vietas.

LENKAI NORI ŽYDŲ ARESTUOTI.

Bromberg. Čionai įvyko didelis mass-mitingas, kuriame dalyvavo ir seimo nariai. Išnešta rezoliucija, reikalaujanti areštuoti visus žydus, esančius Rusijos piliečiais ir konfiskuoti jų turtą bei laikyti jį tol, kol Sovietai nepaleis Čioplako ir kitų kunigų.

Soko 50 Valandų.

New York. Nenorėdama pasiduoti, p-lė Cummings, kuri nesėnai sumušė rekordą prašokdama be perstojo 27 valandas, dabar išsoko net 50 valandų. Ji šoko foks-tratą, bet pamainė kai kada valcu ir one stepu. Dieną prieš tai ji buvo sveiką ir linksma. Kambarį rasta įvairių buteliukų, iš kurių vienas buvo su nuodais. Priežastis nusizudymo nežinoma.

Kazeiris Padeda Vainiką Ant Žmonos Kapo.

Berlin. Suėjus metams nuo mirties savo pirmos žmonos kazeiris per savo įgaliotinį pavėdo gėdulio vainiką ant jos kapo Posdame. Kapą visą dieną lankė monarchistai, tautininkai ir kiti kaizeriui ištikimi žmonės.

DIDELIS TRIUKŠMAS ANGLIJOS PARLAMENTE DEL MINISTERIŲ NEREZIGNAVIMO.

Darbininkų Atstovai Dainuodami "Raudona Veliava" Reikalavo, Kad Bonar Law Atsisakytų iš Vietos.

FRANCAI SUSIPYKO SU TURKAIS, KADANGI ŠIE ATIDAVE FRANČŲ KONCESIJAS AMERIKONUI.

Trockis Gamina Tezi, Kur Atsisako Komunizmo Principų Pramonės Vedime.

LONDON. — Naujos parlamento sesijos posėdis tapo surdytas darbo partijos atstovų, kurie dainuodami savo imną "Raudonoji Veliava", reikalavo, kad Bonar Law kabinetas, sumuštas laike balsavimų eks-kareivių klusime, atsisakytų. Ministeriai nei nemanė to daryti ir priėjo net prie kumštynių, kur vienas iš karo ministerijos sekretorių gavo per nosį nuo darbininkų atstovo. Tada parlamento pirmininkas uždarė posėdį. Vienok triukšmas tęsėsi toliau už durų, lordoriuose. Darbininkų atstovai labai įpykę, kad juos vedžioja už nosių konservatai delto, kad darbiečiai nemoka gerai visų parlamentinių taisyklių ir gudrybių.

PARIS. — Amerika ir Francija susikirto deli tūlų koncepsijų, kurias turkų valdžia Angoroje dabar suteikė amerikoniui Chesteriui. Turkų sultonas 1914 metais tas koncesijas buvo atidavęs francams už paskolą sumoje 500 milijonų frankų. Iš tos paskolos turkai tegavo pusę, todėl jie sako, kad jie nebėra surištj paskolos kontraktu ir gali duoti koncesijas kam nori. Francijos gi valdžia pranešė turkam, kad atidavimas koncesijų Chesteriui yra išanksto apgalvotas nedraugingumo aktas. Be to Francija klausia Amerikos valdžios, ar ji rems Chesterį.

MASKVA. — Trockis jau kelintas mėnuo "studijuoja" Rusijos pramonės klausimą ir gamina tezi perskaitymui komunistų partijos suvažiavime. Ant kiek žnoma, tame tezy Trockis atsisakys nuo griežtų komunizmo principų pramonėje ir agituos už grįžimą prie sušvelninto kapitalizmo. Sakoma, kad tas žingsnis bus toks pat kaip įvedimas "Nep.", arba naujos ekonominės politikos.

Iš Darbo Lauko

New York. United Steel kompanijos darbininkams algos tapo pakeltos 11 nuosimčių. Plieno kainos ant tono pakeltos \$1.50. Sakoma, kad kompanija jaučia stoką paprastų darbininkų, delto ir kelia algas. Darbininkai dabar gaus abelnai mant \$4.00 į dieną.

Franklin, N. H. International Paper fabriko darbininkai gautina dar nežinoma algų pakėlimą nuo bal. 15.

Youngstown, Ohio. United States Steel kompanija ir kitos plieno kompanijos čionai pakėlė algas savo darbininkams. Tas paliėčia apie 50,000 asmenų.

Essen. Čionai atvyko 500 lenkų ir belgų darbininkų, kuriuos francai status dirbti į rekvizuotas kasyklas.

Washington. Augščiausias Teismas pripažino District of Columbia išleistą įstatymą nustatantį minimum algas moterims priešingu konstitucijai. Delai to moterų organizacijos sukilo smarkiai agituoti, nes jos skaito, kad šitas Teismo nuosprendis pavelys fabrikantams po visą šalį nukapati algas koliam pusantro milijonui moterų.

Lynn, Mass. General Electric kompanija čionai paskelbė, kad jinai kelsianti algas savo 10,000 darbininkų. Kiek kels dar nepaskeibta.

50 Vokiečių Nuginkluota Per 3 Mėnesius.

Berlin. Tapo surokuota, kad per tris okupacijos mėnesius francai sušaudė ir nužudė apie 50 vokiečių Ruhro srity. Anglijie tegavo 238,000 tonų, kuomet ramiu būdu pagal sutarties patys vokiečiai būtų pristatę per per tą laiką 4,200,000 tonų.

siduoda 6 Seimynų ministras...
Yra du stornai, vienas iš...
o kitas grosernė ir...
aikau ir sykiu su namu...
namas neuš randos \$200...
Pardavimo priežastis —...
bizni. Norintims paruošta...
bufernė ir namų. Nep...
ogos. Savininką galima...
niku po No. 300 Wythe...
lyn, N. Y.

rsiduoda grosernė ir...
sen krautuvi. Vieta...
šdirbta ir apgyventa...
Pre krautuviės randa...
bariai gyvenimui. Les...
ant dviejų ir pusės...
ninkas eina į kitą...
en Eyck St., B'klyn, N.Y.

Telephone 8332 Stag
DOBROVOLSKIS
RADZEVIČIUS

Graboriai
(Udantekas)

IDOTUVIŲ DIREKTORIS
Udantekas ir laidojim...
sium ant visokių kapų...
456 Lorimer Street
arp Grand ir Mauley gatvė...
BROOKLYN, N. Y.

Stagg 9067.

AY LEE BEAUTY SHOP
317 ROEBLING STREET
Brooklyn, N. Y.

VYRAMS IR MOTERIMS
Dailumas Odos Gyj...
nikimai Plaukų dary...
masai Plaukų dary...
stra nerodinti mokyt...
per telefoną
Galima susikalbėti Lietuviš

Stagg 5410.

AR RENGIESI
prekti ar parduoti kraut...
er namą?
Kreipkis tuoj pas
UNITED REAL ESTATE
BUSINESS BROKERS
Notary Public
Uras kasdien iki 9 val...
tadienis iki 12 pos...
8 Union Ave, netoli Grand
Brooklyn, N. Y.

skas — A. Vikritu

VILANDZIUS
AMOGOMS

Didžiausia
Lietuvių
Mėsinycia
Visoje
Amerikoje

Uio, poršiuok, Kumpij ir V...
šius kainas. Pardodame ap...
me ant poršiuokavimo ju...
ar per laiškus —

CO.
STREET
Jonas Greenpoint 3539

RD AVINĖTOJAI

Simanavičius
a. H'fus — HUDSON ir...
visas reikalingas pie...
LINGAS IR FIGURAS
d SIMANOVITZ
3 AVENUE
N. Y.

STUDIO
ja Brooklyne
USKAS

USKAS
inoma vieta
B'KLYN, N. Y.
3-cios gatvių
ms spalvoms paveiklus, k...
povienius. Atnaujina...
sagal augščiau arčiau...
tumožinta kaina. Todi...
visuomet krepškita su...
BROOKLYN, N. Y.

Iš Amerikos Lietuviu Gyvenimo

ŠIA TALPINAMA ŽINIOS IS AMERIKOS LIETUVIU GYVENIMO ISIMTINAI. RAŠOMA Mūsų GABŲ Korespondentų apie teatrus, balius, prakalbės ir abelną judejimą.

ELIZABETH, N. J.
Mūsų Vargai

Vietos geri lietuviai tėvynainiai, yra užsiję sau tikslu, pasistatyti nuosavę Elizabetho lietuviams svetainę. Vardas jai duota — "Lietuvių Laisvės Svetainė." Įkorporuota yra New Jersey valstijoje ant \$100,00; šėras po \$10,00; viso paskirstyta į 10,000 šerų; mažiausia paroduoma pavieniai ypatai — 5 šėrai; daugiausia — 100 šerų. Draugystės leidžiama įsigyti kiek tik gali.

Aprubežiavimas šerų pirkimo padaryta delto, kad apsisaugoti ateityje, idant svetainė nepatektų į vieno arba keleto asmenų rankas, bet visuomet pasiliktu tik visuomenės nuosavybė.

Plačiau apie L. L. S. Korporacijos konstituciją nekalbesim, nes tas per daug užimtų vietos laikraščioje; tik tiek pasakysim, kad L. L. S. narių ir valdybos susirinkimai yra visuomet laikomi viesiai, ir visi yra įleidžiami į susirinkimus; ir dar netik kad yra įleidžiami, bet prašomi, kad ateitų į susirinkimus ir duotų savo gerus sumanymus; kurie būna mieliai priimami. Jeigu tik jie yra tinkami ir visuomenės labai naudingi.

Jau pradžia yra gera padaryta. Lotai yra nupirkti ant Second stryto, tarpe Clark ir Inslee Place. Šerų jau išparduota ir pasižadėjusių pirkti serus yra už \$18,000. Vargas yra mums tame, kad nors ir visi sutinka, kad Elizabetho lietuviams neatbūtinai yra reikalinga nuosavė svetainė turėti. Bet šiti su visokiais savo išrokinimais prie to darbo neprideda, ir dar net kenkia darbiui. Tačiau su tokiu, ant laimės, nedaug tėra ir jie vis mažinasi, išskyrus lietuviškus bolševikus; o kiti visi remia tą darbą, kiek kas galėdamas.

Kuomet kilo lietuvių tarpe su manymas statyti svetainę, tai buvo šaukiamas visos draugystės per delegatus; o šiaip plačioji visuomenė per plakatus, "ai mūsų bolševikai tuomet nerėpė nei mažiausias atydos į tai; mat jie manė, kad tai yra svajonė, sapnas. Bet kaip greitai jie pamatė, kad svetainės statymas nėra svajonė-sapnas, bet jau viskas yra pradėta ir darbas eina greitai pirmyn, tai taip greitai ir jie pradėjo savo grovimo darbą. Vietoj eiti kartu su visuomenė ir su jos sudarytąja valdyba, jie pradėjo rengti "diskusijas;" ar reikalinga, girdi, yra svetainė ir kokias ji, girdi, bus pamatais. Bolševikai sako, kad svetainė yra reikalinga, bet tik del darbininkų, ir kad tik darbininkams ji tarnautų, o jokių kitų žmonių nei draugių neįsileisti. Visiems gerai yra žinoma, kad bolševikai vien tik save prisiskaito "darbininkais;" kiti gi visi žmo-

nės jiems yra "buožės" arba "buržujai." Taigi, jeigu vietos lietuviai ir pastatytų svetainę savo sunkiai uždirbtais centais, tai jie vistiek negalės naudotis ta svetaine, nes, jie nėra "darbininkai" pagal bolševikų supratimo, bet yra "buožės", o kaip toki jie negali gauti svetainės nei prakalboms, nei teatrams, nei baliams, — nes tas viskas bus, girdi, prieš darbininkus-bolševikus. Mat bolševikai sako, kad jūs statysite svetainę ant biznio pamatų, tai mes neprisidėsime prie svetainės statymo. Tas tai aiškiausia ir parodo jų veidmainystę ir jų norą, kad lietuviai tik pastatytų svetainę, o bolševikai naudosis ja, — nes mat, jie bolševikai, tik yra "darbininkai," o biznio pamatu jie nesutinka statyti svetainės. Tai yra už pigiam samdytį svetainės jie niekam neeis, nes tas jau yra biznis.

Taigi, jeigu vietos lietuviai, per neapsižiūrėjimą ir bolševikų agitaciją padarytų klaidą ir pastatytų svetainę ant bolševikų siūlomų pamatų, tai lietuviai vistiek neturės svetainės, o bolševikams ją pastatys.

Mano nuomonė yra, kad vietos lietuviai nepadarys tokios klaidos, ir nepasiduos bolševikams į jų statomas pinkles, ir ignuosis visus bolševikų patarimus ir pačius bolševikus, bet dėsias prie tų žmonių, kurie statys svetainę del lietuvių, kurie uoliausia, prie kokios partijos tu priklausai, ir kokio tikėjimo esi, bet skaito: čia bus lietuvių svetainė, tas tai ir reiskia, kad visj lietuviai galės ta svetainę naudotis. Tokios svetainės mums ir tereikia, nes ant tokių pamatų mes tik ir galėsime svetainę pastatyti, ją užlaikyti ir visus lietuvius užganedinti.

Kiekvieno lietuvių ir lietuvių tės yra šventa pareiga prisidėti prie L. L. S. ir tų žmonių, kurie dirba del lietuvių ir Lietuvis. Savo laikų, kelios škapliernių draugystės, pasivadinę save saryšiu, pasiuntė gabiausių savę, lektą kaip delegatą į Katalikų atbuvusį seimą Pittsburgje. Tad praėjusioj nedėlioj klebonas iš ambono užsakė, kad po šventų mišių visos dūšios susirinktų į mokyklos svetainę, kur bus gabių kalbėtojų, kurie ką tik sugrįžė iš Pittsburgo seimo papasakos kaip reikia darbuotis idant išrinkti visus kadukus į seimą Lietuvoj.

Po sumai visj žmonės, daugiausia bobelės, grūdosi į pažymėtą vietą išgirsti garsių kalbėtojų. Ant estrados pasirodo vietinis eks-shumeikeris. Atidaro susirinkimą. Gerklę turi, mintys nerištos, negalima buvo suprasti ką jis norėjo publikai pasakyti. Išėina klebonas. Šis kaip paprastai po nosę kalba, tai nieko nesigirdi. Bobelės publikoj viena kitos klausinėja — "ką jis ten kalba?" Viena sako: "keikia turbūt, gal per mažai ant afierų davėm." Pirmininkas perstato garsų kalbėtoją — eks-saliūniką, neseniai buvusį Lietuvoje ir ką tik sugrįžusį iš Pittsburgo seimo. Išėina pil. Poška na, ir poškina.

"Broliai, reikia pinigų, pinigų ir dar pinigų. Liaudininkai Lietuvoj neklauso kunigų. Kaip tik išrinksim savo žmones į seimą, tai lenkai ir Vilnių atiduos." Iš publikos Poška! paduoda kokią tai laišką ir prašo perskaityti. Pil. Poška, nors yra viduramžio žmogus, turi abi akis, vidurdienio šviesoj, atsiprasa, kad gerai neprimato. Balas iš publikos "ant pomietės perskaityk! Pil. Poška vėl atsiprasa: "turiu didelį šaltį ir ne-

piešė visą Klaipėdos sukilimą ir visus darbus Klaipėdos krašto. Po to prakalbėjo keletą žodžių P. Mikolainis, perbėgęs visą Lietuvą ir visas Lietuvos partijas prilygindamas su S. V. Po to pil. A. Ivaškevičius kalbėjo apie Lietuvos organizuotas pajėgas. Pirminutinė organizacija tai Šauliai; prašė publikos, kad juos remtų visada. Taipgi išgūrė Lietuvos kariumenę, kad yra puikiausi ir narsiausi pasauli. Jis nupiešė tošau daug dalių, kurių įdomu buvo pasiklausyti.

Buvo padaryta kolekta; aukavo šios ypatos:
Pranas Andrius — \$10.
K. Bagdonas — \$5.
Po \$2.: — Jurgis Latvis, J. Vaskevičius.
Ona Kairiūtė — \$125.
Po \$1.: — P. Mikolainis, P. Šekšnys, J. Ceponis, J. Vilkas, A. Kajauskas, J. Amukenas, F. Kinkis, J. Anumavičius, J. Žižis, P. Sitnikas, K. Bartulis, V. Samuolis, B. Ragažinskas, K. Grajauskas, A. Jocepis, A. Miliavičius, Vieželis, V. Budinavičius, A. Bartuševičius, J. Laučiškis.

Smulkių \$6.35; viso labo — \$46.60. J. Z.

FITCHBURG, MASS.
Pasimirė 75 metų lietuvis.
Philadelphijos mieste kovo 25 pasimirė vietinio veikėjo V. Kilikevičiaus brolis, Jonas, palikdamas liūdėjime našlę Magdę, penkius sūnus: Pijusą, Joną, Teofilų, Juozą ir Edvardą, ir 4 dukteris: Teresę, Veroniką, Marę ir Oną. Vienas brolis Stasys yra Lietuvoje. Lai būna lengva jam šios Amerikos žemėlė!

PHILADELPHIA, PA.
Klerikalų "Lyderis" nemoka laiško perskaityti
Savo laikų, kelios škapliernių draugystės, pasivadinę save saryšiu, pasiuntė gabiausių savę, lektą kaip delegatą į Katalikų atbuvusį seimą Pittsburgje. Tad praėjusioj nedėlioj klebonas iš ambono užsakė, kad po šventų mišių visos dūšios susirinktų į mokyklos svetainę, kur bus gabių kalbėtojų, kurie ką tik sugrįžė iš Pittsburgo seimo papasakos kaip reikia darbuotis idant išrinkti visus kadukus į seimą Lietuvoj.

Po sumai visj žmonės, daugiausia bobelės, grūdosi į pažymėtą vietą išgirsti garsių kalbėtojų. Ant estrados pasirodo vietinis eks-shumeikeris. Atidaro susirinkimą. Gerklę turi, mintys nerištos, negalima buvo suprasti ką jis norėjo publikai pasakyti. Išėina klebonas. Šis kaip paprastai po nosę kalba, tai nieko nesigirdi. Bobelės publikoj viena kitos klausinėja — "ką jis ten kalba?" Viena sako: "keikia turbūt, gal per mažai ant afierų davėm." Pirmininkas perstato garsų kalbėtoją — eks-saliūniką, neseniai buvusį Lietuvoje ir ką tik sugrįžusį iš Pittsburgo seimo. Išėina pil. Poška na, ir poškina.

"Broliai, reikia pinigų, pinigų ir dar pinigų. Liaudininkai Lietuvoj neklauso kunigų. Kaip tik išrinksim savo žmones į seimą, tai lenkai ir Vilnių atiduos." Iš publikos Poška! paduoda kokią tai laišką ir prašo perskaityti. Pil. Poška, nors yra viduramžio žmogus, turi abi akis, vidurdienio šviesoj, atsiprasa, kad gerai neprimato. Balas iš publikos "ant pomietės perskaityk! Pil. Poška vėl atsiprasa: "turiu didelį šaltį ir ne-

galiu skaityti" (!) Perduoda laišką ekspertui skaitytojui — eks-sargui-kurjerui Ulbikiui. Pastarasis savo laiku turėjo darbą lietuvių atstovybėj Washingtone: vakarais p. Čarneckiui reikėdavo parnešti apelsinų, rytais išmazgoti grindis, apšluostyti dulkes ir jeigu dar laiko atlikdavo prisiedavo ir "spitbaksius" išplauti. Tokiu būdu vaikinai negalėjo ištrivoti ir vėl pardumė į Philadelphiją. Pil. Ulbikis šį laišką traukdamas tytriubą artyn ir tolyn nuo akių pradėjo slebivavoti ir šiaip taip perskaitė. Publikai ploja, bet nežino už ką.
Pil. Užmakacki padėkavojo publikai už nepatingėjimą atsilankyti į šį labai svarbų susirinkimą, patardamas publikai nepamiršti aukų pagal nutarimą Pittsburgo seimo. Ir tuomi eks-shumeikerio, eks-saliūniko ir eks-sargo-kurjero mitingas užsi baigė.
Dar vienas nepaprastas dalykėlis.
Paskutiniais keliais mėnesiais, pasidėkavojant Darvino teorijai, Phila. vienas real estatininkas, būdamas geru dvikioj persivertė į šiksnošparni. Jį tik tegalima buvo pamatyti vakarais. Mat dienomis pas jį kreišėsi daugiausia tie žmoneliai, kurie buvo šiek tiek jam paskolinę. Tokiu būdu, jis jį dienos laike nematydavo; vice-versa, jie jo irgi negalėdavo matyti: Na ir štai praėjė seređa 11-tą val. ryte ateina serifas, užlipdo kortą ant sienos ir pradeda pardavinėti ofiso rakandus. Kadangi dienos laike pardavinėjo, tai tik jo sekretorius tebuvo ofise, o paties nesimatė. Trys kedės, seifą, book-keisj, stalą ir suplyvusius čeverkykus su tuščia benka pardavė rodos už viso labo \$20.
Kas laimėjo, sunku pasakyti, bet sekretorius turbūt nieko nepralaimėjo, nes pasilaikė "typewriter" mašinėlę, sakydama serifui, kad ji algos jau negavo per tris savaites.
Apie savininką, kaip nematantį žmogų dienomis, nieks nieko nežino. Sako, kad jis "išruni jo iš Phila." Omega.

kuotus ir keliolika "neaiškių." Tai iki ko dagyveno lenkbernis! Pirmiau norėjo juk "buožes" nuverst, o dabar gi šaukiasi pagalbos tų "buožių," kad apgintų juos, ir priverstų žmones lazdaklausti jų. Žinoma, policiaus veikė ir nedavė nuverst, lenkberni, publikai.
Reikia pažymėti vieną ryškų rezultatą susirinkime. Kada lenkbernis išėjo ant estrados ir publika suplojo griausmingai, ai lenkbernis tada gerai manė su šypsena linguodamas galvą ačiavo publikai. Bet štai... "apclidimentai" nenutyla, bet dar garsiau kyla... tai suprato lenkbernis ir pradėjo musuoti rankomis ir grasint publikai po licijos buožėmis "dovanas." Publikai nenusigando, tai lenkbernis privatiškas uostytojas, kuris jo raudondvary blakes skaito, areštuoja... vieną tenai staučiuo išstūmė pro duris. Už tai publikoj gi dar daugiau, negu pirma kerštas kilo. Nors kalbėtojas ir bjauriai piktažodžiavo ant tūlių žmonių, vadindamas "juodašimčiais," "valkatomis," "chuliganais" ir kitokiais lenkbernių liežuviais tariant galais juos, bet neišgali tvėrė savo pliovones — greitai pasitraukė nuo estrados, nes matė pabaigą bjauraus, purvino lojimo! Duot klausimų norėjo žmonės, bet ne spėjo — lenkbernis į sklepa nukurmėjo... o publika, keršto pagauta, metėsi laukan, taip ir baigėsi, "Judošiaus veselija."

Sandariečius apšmeižė
Lenkų bernai "massinuoose" susirinkimuose ir sandariečius apšmeižė labai, todėl balandžio 7 d. ALTS. 7 kuopa sausukė susirinkimą — ir nutarė griežtai gi pareikšt lenkų agentams, jogei Sandara tenai nei "oficialiai," nei "paprastai" nedalyvaavo "revoliucijose," "mass-mitin guose." O kadangi už publikos darbus prieš lenkbernius A. L. T. S. 7 kp. nariai neima atsakomybės ir pareiškia sykiu tai, kad juk paprastas dalykas nušvilpt lenkbernius. Net valdžių parlamentuose, kur dalyvauja rinkti mokslo vyrai, diplomatai, įvyksta ir gincai ir išjra susirinkimai, ir net prie mušty nių dainama.
Munšainas užmušė lietuvių parapijoną
Balandžio 2 d., per daug įkaušęs aržuolinės munšainės, užsimušė Povilas Mikalauskas. Buvo taip: jisai "atsigavėjo" 1-mą bal, tai yra per Velykas, paskui gi dar gerė per naktį ir per dieną, ir dar ant rytojaus, tai yra antrą balandžio, iki vakarop. Ir kuomet nuo munšaino pasiuo visai, bandė jisai eiti, sako, į bažnyčią — "užsigavė." Lipdamas laiptais žemyn, susmuko... ir iš burnos kraujas ėmė bėgti.
"Darbininkas" rašo, kad tasai chroniškas munšainieris buvo "Saldžiausias Jezaus Širdies" ir SLRKA. narys ir parapijonas, bet nieko nesako, kad girtas nuriedėjo. Todėl partitina "Darbininkui" parašyt apie tą nelaimingą pažtuoklį parapijoną plačiau ir gi žymėt: "Chroniškas girtuoklis parapijonas ir karčiausias girtuoklis širdies narys, nusimušė ant amžių." Gavęs.

BALTIMORE, MD.
Žinutės
Čia Rubsivių darbai gana gerai eina, o ypatingai kostumierski. Žmonių mokančių tą amatą trūksta.
Visos kitos išdirbystės dirba gerai, bet darbininkams sąlygos nekokios todėl, kad jų darbininkai neturi geros vienybės, pareikalauti geresnių sąlygų.
Sventės Velykų praslinko gražiai. Stambių nelaimių lietuvių tarpe negirdėt.
Baltimoriečiams atsakymas
Dienraštis "Vienybė" išeis taip greit, kaip greit sudėsim reikalingą jo išleidimui sumą pinigų.
A. Kurelaitis

SO. BOSTON, MASS.
"Kontr-revoliucija"
Kovo 30 d., Lietuvių Salėje, lenkberniai surengė, taip sakant, "kontr-revoliuciją"... Arba, kaip jie sako, "protesto mitingą" prieš "juodašimčius," "chuliganus," "valkatas" ir tt.
Kaip pirmas (kovo 23 d.) jų, tai yra lenkbernių, "mass-mitings" šaukiamas buvo be So. Bostono lietuvių draugių, kuopų, ratelių ir kitų organizuotų žmonių žinios, taip ir šį kartą padaryta. Ir todėl, organizuotai lietuvių visuomenė labai pasipiktino. Ar galimas daiktas, kad Lietuvos išgamos, pasivadinę So. Bostono "lietuvių visuomene," šaukinėja gi "mass-mitings," susirinkimuose viešpatauja, aukas renka be susirinkusios publikos leidimo! Ir to negana. Tie gaivalai piktos dvasios dar po obalsiu "revoliucijos" Lietuvoje meluoja visuomeni susirinkime! Mat tuo lengva juk pritraukt publikos, išnaudot ją saviems tikslams. Ko del tie uzurpatoriai gi socialdemokratų vardan "mass-mitingą" šaukt bijojo? Gal žinojo jie, jogei niekas nekreips dėmės ir neateis susirinkiman.
Tais kovo 23 d., taip kovo 30 d. lenkbernių šauktuose "mass-mitinguose" gi ir prie "revoliucijos" ir net prie susirėmimų arti prieita buvo... Pirmą susirinkimą, tai yra kovo 23 d., neišlaikydama publika lenkbernių paniekos, sukilo... ir nuvertė Mičelisoną ir išardė susirinkimą. Gi kovo 30 d. taipgi taip atsitikė būtų, jeigu "revoliucionieris" Micelisonas, kuris nuduoda netikęs į kapitalistinių valdžių "buožes," nebūtų pasirūpinęs "aniolu sargų:" net tris guzi-

našių vidurių netvarkių; Trinerio Linimentas del raumatizmo ir neuralgijos, Trinerio Kosulio Nuramintojas, Trinerio Dančių Kremas, Trinerio Skystas Shampoo, Trinerio Rankų Plovikas ir tt. Klausk savo aptiekoriaus ir išbandyk juos! Del bile informacijų rašyk: Joseph Triner Company, Chicago, Ill.

APTIEKORYSTĖ BUS 700 METŲ SENUMO

Kitą metų aptiekorystė švęs atmintinį jubilėjų. Frederikas II, Vokietijos karalius ir Romos imperatorius, 1224 metais paskelbė savo garsų ediktą kuriuo aptiekorystę išskėlė į atskirą profesiją. Geresnė rūšis aptiekorių buvo auklėjama Italijoje. Pats Frederikas buvo labai įdomus asmuo. Jo dvaras Sicilijoje buvo centras intelektualio veikimo, ir krikščioniškai, žydiškai bei magometoniškai mokslininkai lygiai rasdavo malonų priėmimą. Jis uždėjo Neapolio universitetą ir buvo duosnus globėjas garsios medicinos mokyklos Salerno. Jau praėjo 700 metų universitetai ir buvo duosnus globėjas garsios medicinos mokyklos Salerno. Jau praėjo 700 metų universitetai ir buvo duosnus globėjas garsios medicinos mokyklos Salerno.

Geriausios Cigaretai
MANHATTAN SKRYBELES DEL JAUNŲ VYRŲ
Skrbybės vėliausias mados, tinkančios stambien ir rytoj. Jauni vyrai visuomet reikalauja vėliausių mady. MANHATTAN SKRYBELES ir yra tokios, kurios geriausiai tinka jauniem žmonem, kurie nenori atsilikti nuo paskiausių mady.
MANHATTAN SKRYBELES visuomet yra vėliausias mados ir gerai pritaikytos prie kiekvieno skonio
Gerumas favoro, naudojamas Manhattan Skrybelėse, YRA GERIAUSIAS
Visi Nešiokite Manhattan Skrybeles
MANHATTAN HATS STORES
230 Grand St. 479 Grand St. Brooklyn, N. Y.

Ruffles
Pakirpti plaukai ir pleiskanos nėra maloni kombinacija. Tos nesvarios baltos pleiskanų lupynos sunaikina gražiausius kiekvieno plaukus.
yra mirtinga priešu pleiskany. Tik kelis kartus panaudojus jas is galvos visiskai pranyks pleiskanos. Palaikymui sveikos galvos odos ir grazių žvilgančių plaukų, naudokit Ruffles.
Kaina 65 centai aptiekose, arba už 75 centus prisimėnime tiesiai iš laboratorijos.
F. AD. RICHTER & CO. Brooklyn, N. Y. 104-114 So. 4th St.

SVEIKATA YRA GERIAUSIA DOVANA
Taip yra naudingas MALTAS IR APYNIAI; ju sudėjimas turi skonį ir gardumą. Del sveikatos tikras gėrimas ir tas prisideda prie sveikatos ir linksmumo ant visos familijos
Čionai jūs atrasite Wholesale kainomis geriausių tavorą ant
MALT — HOPS
ir del Home Brew visus prietaisus — Fabriko kaina
1 tuzinas Tioga Brand Malt ir Hops — \$8.00
1 tuzinas J. C. Brand Malt ir Hops — \$7.00
— Dark or Light —
Tolimesnius orderius apturėsite per American Express Co. C. O. D.
Gagels Packing Dept. 335 Milford Street Brooklyn, N. Y.

GRAŽUMAS, TAI ŽMOGAUS TURTAS Kodėl Jos Visuomet Išžiūri Gražios? Pabandykite
Kiekviena jauna moteris ar mergina nori būti graži. Taipgi kiekvienas jaunas vyras nori būti gražas. Ateikite pas mus, o mes visiems pagelbėsime. Su naujaisios mados išradimais ir pritaisytais prašatinamo nuo veido nereiklingus plaukus ir taškus. Mūsų naujaisios būdai prašina nuo veido raukšles ir išaugina didelius, tankius ir garbeniuotus plaukus. Jums nereikia turėti daug pinigų, idant būtų graži, ta viską galite daryti už mažiausią, o patariam gausite veltui.
D. WROBLEWSKI Kampas 11-tos Gatvės New York City. 180 Avenue C.

KALENDORIUS
Amerikiečiai lietuviai jau nuo seniai laukia gerą tinkamą Kalendorių. Mes matydami tą reikalingą šiais metais kaip tik ir išleidome toki Kalendorių, kuris yra naudingas kiekvieniui lietuviui nežinint kokių pasiūry jis turi. Mūsų šiu metų 140 puslapių Kalendore topa kelį tūkstančiai visokių informacijų ir istorinių įvykių. Daugybė paveikalų, eilų, Lietuvos atgimimo istorija ir Lietuvos Konstitucija. Tad įsigyk tą Kalendorių. Kuris užrašys "Sandarą" ant metų prisidodamas \$2.50 arba užrašys "Sandarą" savo giminei Lietuvoje, tam duosime Kalendorių dovaną. Pasiūkykite su užakymais. Kalendoriaus kaina tik 25c.
"SANDARA"
327 — E Street. So. Boston 27, Mass.

Įsteigtas 1888 m.
VIENYBĖ
 DU-KART SAVAITINIS
 Uteninkais ir Pėnykėmis
 METINIS PRENUMERATA:
 Suvienytose Valstijose \$3.50
 Kanadoje 4.00
 Lietuvoje ir kitur 4.50
 Prenumerata reikia apmokėti iškalno.
 Apie garsinimus klauskit laišku.
 Adresas:
 Vienybė Publ. Co., Inc.
 193-197 Grand Street,
 Brooklyn, N. Y.

Established 1888.
VIENYBĖ
 LITHUANIAN SEMI-WEEKLY
 Published Tuesdays and Fridays
 at Brooklyn, N. Y.
 SUBSCRIPTION RATES:
 In United States \$3.50
 Canada 4.00
 Other Countries 4.50
 Advertising rates on application.
 Adresas:
 Vienybė Publ. Co., Inc.
 193-197 Grand Street
 Brooklyn, N. Y.

PERZVALGA

REDAKCIJOS STRAIPSNIAI

Amerika "Pripažinusi" Lenkams Vilnių.

Ar naujas švindelis ar medžiavinė apvyniota teisybė pasirodė Balandžio 9 d. Amerikos laikraščiuose, dar negalima žinoti. *New York Times* pranešimas iš Varšuvos per lenkų telegrafų agentūrą, jogei Amerikos ministeris Varšuvoje, p. Hugh Gibson, įteikęs lenkų valdžiai notą, kurioje esą pasakyta, jogei Amerika, girdi "pripažinusi" lenkams Rytų sienas. Lenkų laikraščiuose pasipylusi citė džiaugsmingų straipsnių, kuriuose liejama garbė Sav. Valstijoms už sustiprinimą lenkų politikos.

Nors Ambasadorių Taryba lenkams ir pripažino Rytų sienas, kaip jos buvo Rygos sutartyje tarpe Rusijos ir Lenkijos nustatytos, tačiau iš to dar nieku būdu nėra išvestina, kad lenkams būtų tapęs pripažintas Vilnius Rytų sienos yra tik tarpe Rusijos ir Lenkijos, bet sienos tarpe Lietuvos ir Lenkijos dar nebuvo ir nėra išvestos. Taigi ir negalima būtų pasakyti, kad Vilniaus klausimas jau išspręstas. Tačiau Ambasadorių Taryba, matomai, šitą išsprendimą paliko patiems lenkams saviškai išaiškinti, visai Lietuvos neatsižvelgus. Gavę tokią valią, lenkai dabar drąsiai aiškina visam pasauliui, kad Vilniaus klausimas jau užbaigtas ir jįsai pasilieka lenkams, kaip *de facto* valdytojams. Tuo būdu einant, palieka jiems dar tik neišspręstas klausimas Kauno!

Kad tai yra švindelis, to nereikia aiškinti. Tą jau paaiškina Varšuvos "Gazeta Poranna," kuri delei Amerikos ministerio pranešimo, sekančiai pragydo: "Dabar tai ir pasirodo tuštumas anti-lenkiškos agitacijos iš pusės Lietuvos ir Ukrainos. Lenkija dabar turi gryną pagrindą ekonominiams atstipinimui, ir dabar mes galėsime jau ieškoti paskolų Suvienytose Valstijose." Kitas lenkų dienraštis, būtent "Kurjer Polski", jau drąsiai užreikiška sekančiai: "Dabar jau turime įrodymus, kad Amerika pasirinko Lenkiją už įvedėją Europoje ramybės ir tvarkos."

Lietuva ir Lenkija kaimynystėje gyvena ir Amerika abiejose šalyse turi savo atstovus. Amerikos atstovas Lenkijoje pasiskubino su nota lenkus pradžiuginti, jogei Amerika pripažino lenkams Rytų sienas, kurias jie turi dabar užgrobę drauge su Vilniumi, o Amerikos atstovas Lietuvoje kas-žin kodėl visai nesiskubina įteikti notos Lietuvos valdžiai, jogei Amerika nepripažįsta lenkams užgrobtą Vilnių. Reikia suprasti, jogei Amerikos atstovai tose dviejose valstijose vienas kitam nekonkuruoja, ir abu sutiks, kad Lietuvos pastangas lenkų banditus gerai bus pritarę už skvermų, nes — "Lenkijai pripažinta rolė įvedėjo Europoje ramybės." Kai lenkų banditai kraujuose maudo lietuvius neutralėje zonoje, tai Amerikos konsulas Kaune ramiai sau iš tolo prisižiūri ir jokių nętu nemato reikalo įteikti. Kai lenkų banditai pradės griautis į Kauną, tai jis rasi pabėgs į Rygą ar Liepą, ir taip sau ramiai prisižiūrės į tai, kaip "Lenkija įveda Europoje ramybę."

Mūsų atstovybė Washingtone taip pat ramiai sėdi. Jai nerūpėjo skubinais atsiaklausti Suvienytų Valstijų valdžios, kokią ji nuomonę turi Ambasadorių Tarybos išsprendime Rytų sienų? Ar Amerika ištikro tuomi suprato, kad ir Vilnius tampa Lietuvai atimtas? Ar jį davė savo konsuliui Varšuvoje teisę davinėti kokias notas lenkams, kad Amerika jiems ir Vilnių pripažino? O gal šitas baisus švindelis mūsų atstovybei senai jau buvo žinomas ir buvo laikomas už taip paprastą dalyką, kad net nereikėjo pirštu piršto pajudinti? O gal mūsų atstovybei jau senai iš Kauno buvo duota instrukcijos, kad Vilniaus klausimu nieko nedaryti, nes dabar yra svarbesni dalykai, būtent sustiprinti Amerikoje katalikų federaciją, kuri ponui Čarneckini liaurų vainiką užtai nupins?... Sirdis krauju užverda, kai pamislini apie tą bjaurią mūsų šių dienų politiką!

Po Laikraštinių Suvažiavimų.

Pradžios trylikai metų (nuo 1910 m.) nuo pirmojo Amerikos lietuvių laikraštinių suvažiavimo ir jau turėjus viso labo penkius tokius suvažiavimus, šimet Balandžio 7 ir 8 d. Brooklyne įvyko šeštas suvažiavimas. Kaip pirmaisiais suvažiavimais, taip ir dabar labiausiai buvo susidomėjusi tik vidurinės sriovės liberalinė spauda. Anais suvažiavimais dar kartais būdavo dalyvauja vienas klerikalų ar socialistų laikraštis, bet vieni iš jų patį suvažiavimą apsisėdavo, kiti po suvažiavimų

Valdemaras vėl nusigando. Alijantams pripažinus Vilnių lenkams, Valdemaras sako: "Vilnius mums prarastas nežinia kuriam laikui." Paskui jis įrodinėja, kad Nemuno neutralizavimas įveda lenkus į pačią Lietuvos širdį ir leidžia jiems vesti Lietuvoje prekybą nemokant lietuvių tautai jokių mokesčių. Ir baigia jis savo verksmą pasakymu: "Pralaimėjus Vilnių, dabar jau teks kovoti ir dėl Kauno?"

Taip blogai jau nėra, kaip nupasakojama. Vilnius, teisybė prarastas, ir nežinia kuriam laikui. Europą valdo Francijos ir jos tautų (kaip Lenkijos) militarės priespauda. Bet ar ilgam?

Na, o su tranzitu lenkai turės daugiau bėdos negu pabėgusieji Lenkijon dvarponiai su grįžimu Lietuon. Su noru ir plėnu čia galima stebūklų padaryti.

Pasinaudojo proga.

Lenkučiai visados myli kančinti ir plėgti ne savo tautos

mūi tuojaus pradėdavo nutarimus niekinti, laužyti ir juo ku verst. Todėl šis 6-tasis susivažiavimas nę nebeįvėtikti sriovių laikraščiu. Sunku buvo ir kviesti, kadangi kitos mūsų sriovės pagailėtinais iširę, o jų laikraščiai dažnai apie laikraštinę etiką nieko nebeapam. Gal tik ateityje teks tų sriovių laikraščiams pakilti iki padoraus ir tinkamo publicistikos laipsnio, tuomet gal teks sudaryti didelius visų Amerikos lietuvių laikraščių susivažiavimus.

Dabar mes kalbame apie tokį susivažiavimą, kokis teko sudaryti.

Pradžios susirinkimui skaitlingo būrio vyrų ir moterų, kurių kiti jau nuo seno stovi su plunksna apsiarvoje ant laikraštijos lauko ir veda milžiniškos sunkybės kovą su tamsybe, reikia moširdžiai pasidžiaugti. Kiek čionai naujų pažangos minčių pakelta! Kiek praicities gyvenimo nemuokslumų peizvelgta ir pasidžėta juos faisyti! Kiek čionai planų užsibrėžta, kad apšvietos darbą paversti našesniu, lengvesniu ir visiems publicistam bendresniu!

Ne viskas susideda iš nutarimų, kurių, beje, taipgi labai daug padaryta. Didesnė svarba minčių pasidalinimose tarpe redaktorių ir publicistų, kuriems ant pečių gulį didžiulė atsakomybė prieš visuomenę: ją informuoti, mokyti, šviesti, perspėti, vadovauti, džiuginti, žaidinti. Nęra tokios mūsų gyvenimo pusės, kuri neužklindytų laikraštiniuku pareigū, ir laikraštiniukams nebūtų galo daryti posėdžius bei pasikalbėjimus, kad tik šitas pareigas galima būtų gerai atlikti. Jokiai partijai, jokiai sriovėi nęra taip reikalingas "bendras frontas," kaip laikraštiniukams.

Amerikos lietuvių laikraštiniukų padėtis yra dar apvertkinta. Kuomet prastas darbininkas, išdirbęs 8 valandas ir gavęs \$40 ar \$50 į savaitę, turi kasdieną liuosą laiko po šešiolika valandų, tai mūsų redaktorių, dirbamas kasdieną po 10-15 valandų ir jokių švenčių neturėlamas gauna algos į savaitę nuo \$30 iki \$40, ir už tuos pinigų dar turi modatos piktus visokios literatūros, aipgi ir kitus išleidimus turėti, kurie laikraštiniukui modatos pareina. Vienas iš seniausių laikraštiniukų, V. J. Šliakys, teisingai susivažiavimo pradžioje pasakė: "Redaktorių, išbuvęs savo profesijoje iki 45 metų, jau virsta nervišku sugriuvėliu ir niekur paskui gyvenimui nebefitina." Pavyzdžių mes turim, kaip liūdnei redaktoriai gyvenimą užbaigia, su velioniu Šerna... Neveltai kai kurie mūsų šių dienų reaktoriai meta savo amą: ir eina mokintis... kriaučių amato!

Ne geresnė padėtis ir mūsų sandarbininkų bei korespondentų. Jie nęra apmokami ir savo jėgas aikvoja tik iš didelio pasišventimo savo žmonių švietimui. Susivažiavimam atėjo krūvos laiškų su pasveikinimais, kurie labai įdomūs. Vienas rašo, kad jisai žinutes rašinėjas nakties laiku, kuomet visi sumiega. Kitas sako, kad turi čarmukę ir nuo ankstyvo ryto iki vėlyvai nakčiai trūsiąsi prie ūkio ir gyvulių. Vakare nuvargus ir nedėdienais nęsa kada rašyti; todėl jisai viską parašęs tikta... pietų laiku paręjęs nuo darbo (o jis daug žinių rašo). Ir taip toliau. Mes neturime daug publicistų iš inteligentijos, bet daugiausiai iš pasišventėlių darbininkų. Todėl visuomenę niekuomet neįstengia apvertinti sunkumo padėties, kokioje mūsų laikraštija ir jos darbuotojai gyvena.

Be to visko nežinūrint, lietuviai kuria savo laikraštiją, kaip jie viską kuria iš naujo. Be kapitalu, be subsidijų nuo kokių nors valdžių ar korporacijų, o tik su milžiniu pasišventimu, su armija liuosonarių raštijos kareivių, mes einame pirmyn, pirmyn, pirmyn. "O bet gi jie juda!"

Kaunas, Jo Praeitis ir Dabartis

Rašo J. J. Nienius.

(Tęsa)
 1363 m. kovo 13 d. atplaukė Nemunu pas Kauną didelė Kryžėvių kariuomenė. Čia išlipus padirbo reikalingus tiltus, paskui nuterėjo bąsiai visas apygardes. Netrukus Kryžėviai apgulė, apsupo iš visų pusių Kauną ir pylį, kurių rėnė narsus Vaidatas, Keistučio Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio sūnus, su 5,000 vyrų. Tuojaus pasirodė ir pats Keistutis su pulku kariuomenės, kad pylį išgelbėti. Buvo ištikus smarki kova iš abiejus. Mušėsi dvį dieni, negalėdami vieni kitų nuveikti; vos į trečią dieną vokiečiai, sulaukę mistro su dviem pulkais kryžėvių, tenvėikė Lietuvius.

Apgulėsi Kauną Kryžėviai turėjo 30 kanuolių, dar neseniai įsraštų. Jos bąsiai ardė Kauno mūrus. Tuom tarpu didysis kunigaikštis Keistutis atsitraukęs į gilumą krašto, skubina naują kariauną sukelti. Vokiečiai gi tuo laiku kaip įmano stengiasi išgriauti pylį iš pamatų. Visupirmu Vokiečiai sutarė grovius pylės užkimšti, ir tenai rentinį taip augstą pabudavojo, kad nuo jo galėjo į pylį įsigrūsti. Bet tą pajutę lietuviai, leido rąstus ir tratina dirbamus rentinius. Pasiekė Kryžėviai vienkart arčiaus pylies; staiga lietuviai išpuolė pro pylies vartus pačiame paangyje išklojo 400 kryžėvių, bet iš visų pusių vokiečių spaudžiami, turėjo trauktis atgal į pylį. Tuo tarpu Kryžėviai uždegė vieną triobesį, nuo kurio taip staigu buvo išsiplėtusi ugnis visame papylėje, kad ir patys vokiečiai nebesuskubo atgal išsmukti, ir ten pat pražuvo liepsnose. Kryžėviai stengėsi kuoveikiau išgriauti į pylį, ir keturias savaites, dieną ir naktį, be atvangos grumdami, didžiai buvo suvarę. Sutarė Verbų dieną iš visų pusių grumtis į pylį pro spragas, kurias kaip įmanydami ardė mūruose, nors įgulę lietuviai šimtais klojo kryžėvius žemyn.

Keistutis sutraukęs naują kariuomenę, skubino Kauną, kaip nors savo sūniui Vaidatui pagelbėti. Bet jau buvo per vėlu; vokiečiai jau sulgy mūrais iškėlė rentinius, ir svaidė į pylį liepsnuotas vilyčias, šiaip ugnį, ir degančią smalą bač komis: ilgainiui išvertė dalį sienų, kurios grūdamos 400 vokiečių užrausė, pats kryžėvių mistras švaistėsi jau ant yrų drąsindamas savo kareivius; bet lietuviai taip juos smarkiai surėmė, jog visai išgrūdo, ir pats mistras vos beispruko.

Bet įmesta ugnis taip išsiplėtė, jog niekaip negalėjo užgesinti; visi pylies apgynėjai velijo liepsnoj ir yrose pražūti, negu pasiduoti vokiečiams. Ant mūrų liepsnomis apglėbti lietuviai grūdo šimtais kryžėvių; ant galo sukrito ir pati pylis degdama ir užrausė tūkstančius liepsnose kaip lietuvių, taip ir vokiečių.

Būrys pylės apgynėjų grūdosi dar pro angą į Pa-Nerį, norėdami prasimušti, ir taip narsiai susirėmė jie su kryžėviais, kad daug jų išmūšė ir patys beveik visi pražuvo; liko tik vos 36 ir juos kryžėviai suėmė; tarpe jų buvo ir vadas Vaidatas.

Garsingas lenkų teplorius Jonas Styka puikiai išteplojo išgriovimą Kauno pylies ir Vytauto prisieką. (Kopija šio paveikslo galima gauti "Vienybės" redakcijoje).

Ir išpildė Vytautas savo prisieką. Sutrynė jis Kryžėvių galybę; berods tas įvykis 30 metams praėjus, 15 d. liepos 1410 m. ant Žalgirio laukų, paguldė 40,000 kryžėvių ir patį jų Didįjį Mistrą.

Išsidanginus vokiečiams iš Lietuvos atgal į Prūsus, Keistutis ant vietos sugriautosios pylies pastatė dar tvirtesnę, kurią Kryžėviai vėl sugriovė 1383 m.

Dabar Kryžėviai, atsivežę Nemunu medžiagą, pradėję ant gilumėsių lietuviškosios tvirtynės savąjį ir priminė ją Ritterverder, t. y. Karžvgyių sala. nes jie buvo iškasę tarp Nerio ir Nemuno kanalą.

Kryžėvių istorikai pasakoja, jog 60,000 žmonių ir keli tūkstančiai arklų dirbo bepaliovos per 6 savaites statant šią tvirtynę. Apgynimui tik ką pastatytos pylies kryžėviai paliko kareivių visą garnizoną. Vytautas, kuris tuomet valdė Lietuvą, tėvai Keistučiui mirus, norėdamas išvyti vokiečius iš Kauno, paslėpė daugybę lietuvių-kareivių pirkliskuose laivuose ir pasuntė juos iš Jurbargo į Kauną, o patsai sekė Nemuno krantū. Vokiečiai nuo pylies sienų pamatę laivus ir nematydami ant jų žmonių, nežinojo ką tą reiškia. Tuokart jie pamatė du žveju, norinčiu nematomai praslinkti pro pylį. Vieną iš jų pasisekė sugaut. Sugautasis žvejis pranešė, jog paslėptieji laivai pilni ginkluotų vyrų. Šiuo kart Vytautui nepasisekė atgauti nuo Vokiečių mūsų pylį.

Neilgai trukus Vytautas su kung. Jogaila, lenkų karaliumi, apgulė Kauną. Nuožmiai gynėsi vokiečiai, bet dar nuožmiau užpuldinėjo ant jų lietuviai. Nors tvirtynės sienose lietuviai padarė didelį plyšį, bet kryžėviai dar gynėsi, pastatė išlaužę didelę kanuolę. Ir jau laukė vokiečiai savo galo — bet štai atėjo jiems pašalpa, kurią ve-

dė Konradas Vallenrodas. Iš pradžių Kryžėviams atėjusiems pagelbon pasisekė nakčia susižinoti su apgultaisiais ir net duduoti jiems šiek-tiek maisto, ir net tūlą dalį ginkluotų vyrų. Ant rytojaus 25 spalio 1384 m. patyręs apie tai Vytautas, liepė užpulti ant pylies iš visų pusių.

Vallenrodas, neturėdamas pakaktinai spēkų lietuvių pergalejimui, turėjo tiktai žiūrėti į Lietuvą ir Kryžėvių mūšį, negalėdamas padėti saviesiems. Dabar jojo padėjimas buvo tolygus Keistučio padėjimui pirm 20 metų, kada nuožmūs Kryžėviai ėmė Kauno pylį ir žūdė užsidiariusius ten lietuvius.

Drąsus įgulos vadas stovėjo ant sienos ir mosykavo vėliava (ženklais meldė Konrado Vallenrodo pagelbos); tuo tarpu kulka iš lietuviškos kanuolės nutraukė jam galvą, ir nusirito mistras kaip rąstas nuo mūro. Išgąsdinti šiuo atsitikimu apgulieji Kryžėviai dar labiau nusiminė, ir, nors vietą užmuštojo vado užėmė jo pagelbininkas, vienok lietuvių užpuldinėjimui buvo vis smar kesni ir nuožmesni; kryžėvių-gi geresnieji vyrai krito kaip amaras. Gale lietuviai jau apėmė

oriešakinius volus ir sienas, o likusieji kryžėviai pasislėpė atskirame bokšte. Gal būt čia dar būtų ilgau gynęsi, jei būtų nepamatę, jog švento Jurgio vėliava (kryžėvių kariškas ženklas) pasislėpė už kalnų, nes K. Vallenrodas matydamas, jog jau nebeįgalima apginti Kauno pylies, skubiai atsitraukė, idant išvengti lietuvių vyties. Dabar Vokiečiai visiškai nustoję vilties, pasidavė.

Svarbumas Kauno, kapo drūtviets XIV amžiuje buvo nepaprastai didelis; nes jis tai gynė žemaičių kraštą nuo kryžėvių. Pertai, kiek kartų vokiečiai buvo paėmę Kauno pylį, tiek sykų lietuviai turėjo juos iš ten išvyti. Nuo 1398 metų Kaunos nustojo savo vertės, kaip tvirtovės, nes Vytautas žemaičių kunigaikštystę pavėdė Kryžėviams. Kaunas nuo šio laiko stoja vieta laikinų susivažiavimų Lietuvos valdonų su Kryžėviais. Priegtam Kauno pirklyba, užstojus ramėsniams laikams ir viešpataujant Vytauto šumanumui, žymiai ėmė kilti augstant.

Kaunas turėjo didelę svarbą Lietuvoje ne tik kare, bet ir pirklybos atžvilgiais. Jau Keistučiui viešpataujant, Kaunas buvo pirmutinė Lietuvos vieta, kur atsilikdavo mainai; lietuviškų išdirbinių ir vaisių, ant vokiškųjų ir kitų žemių, Nemunu atvežti. Pirklyba ši turėjo būt gana žymi, jog gu Anglija darė pirklybos sandarą su Lietuva. Kryžėviai, kaip įmanydami gaisino lietuvių pirklybą. Vytautas suprasdamas visą vertę šio miesto, turėjo jį savo globoje; suteikė daug teisių (privilegijų), apgyvendino čia Karaimus, Žydus, Totorius ir vokiškus pirklius, norėdamas padauginti skaitlių gyventojų ir pakelti pirklybą. Rūpinosi jisai ir apie tai, kad Kaunas turėtų dailių paviršutinę išvaizdą, ragino todėl statyti gražius mūrinius namus. Spėjama, jog tai tame laike buvo pastatytas dailiame gotiškaime stilyje namas, užsilikęs iki šiam laikui, ir neteisingai vadinamas Perkūno žinyčia. Vytautas atstatė taipgi pylį, kuri buvo sugriauta. Gilbert de Launoy, Flamas keliaudamas per Lietuvą 1413 m. rašo, jog iš Trakų atvykęs į didelį miestą, vardu "Kaunas". Ten buvusi ant kranto Nemuno didelė graži pylis.

Visi Lietuvos valdonai rūpinosi pakėlimui Kauno gerovės. Bet labiausiai Kaunas pakilo viešpataujant Zigmantui Senamjam; jis 1507 m. patvirtino visas senąsias Kauno teises (privilegijas) ir dar gi suteikė naujas. Pirklyba Kauno tuomet sparčiai kilo augstyn.

(Užbaiga bus)

PRISIKELIMAS

Gąmta atbudus laisvai alsuoja,
 Perlekė paukščiai, linksmai dainuoja.
 Štai jau Velykos — kelkis, varguoli,
 Apleisk tamsybį savąjį guoli,
 Kuriam miegojai ilgą gadyne,
 Kur nežibėjo saulė auksinė!
 Šiandien jau kelkis — Velykos švinta,
 Tamsos rečiau pamažu krinta!
 Kelkis, o kelkis, gana liūdėti,
 Laikas atėjo dirbti krutėti.
 Visa gamtužė iš miego bunda,
 Visa gyvija kelias sujunda.
 Ir tu, varguoli, akis atmerki,
 Naują gadygnę del savęs tverki!
 Štai pavasario atėjo šventė,
 Kaip ji maloniai šypsos jaunutė!
 Kelkis, varguoli, siek prie šviesybės,
 Apleisk puvēsius bąsios tamsybės!...
 Gerkonis

— J. Gogelis.

raeitis is

Vallenrodas. Iš pradžių Kry...

igulos vadas stovėjo ant...

as Zemačių kunigaikštystė...

apie tai, kad Kaunas turė...

Užbaiga bus

PRISKELIMAS

atbudus laisvai alsuoja...

Ivairūs Straipsniai

KAS LIETUVOS VALDŽIĄ IŠGRIOVĖ?

Rašo Lietuvos Sūnus

Visiems gerai žinoma, jogei...

Zemės reformą išleido dau...

bet štai, jų nelaimė, praie...

apie tai, kad Kaunas turė...

Apšvietos Ministerija irgi...

žemės Ukio Ministerija irgi...

Mano Pažintis su a. a. Martum.

Rašo St. Miliauskas

Dar būdamas Amerikoje...

Vos iš fronto atvykęs Petra...

net po kelis metus ir ant ga...

Na, o mūsų klerikalams vis...

Laikraščių pranešimu, Kaune...

bet vargiai to sulauks. Jau...

droves. Po visą Lietuvą jis...

čia jį pasiėmė Praamžius ir...

Martus buvo kilęs iš po šia...

Ilsekis, brangus drauge, Lie...

Tėvynės liga nesirgk...

— A. Činikas

Dabartinė Padėtis Radiumo Pramonės

Rašo H. E. Bishop

(Vedėjas "Radium Co. of Colorado")

(Elementas radiumas kaskart...

Roentgenas radę X-spinduliavimą...

Tapo apskaičiuota, kad iki...

Nežiūrint jaunystės, apie 10...

Kadangi rūda guli taškais, dažnai...

Afrikoje, belgų kolonijoje Kongo...

Belgai turės rūdą vežti 2,000...

Belgai turės rūdą vežti 2,000...

— A. Činikas

riant, sutverta radiumo monopolė...

Radiumas gydytojo yra dar tik...

Paskui yra klausimas įrankių...

Dabar grįžkime truputį prie...

Darbininkai, kurie dirba prie...

Vyriausias pritaikymas radiumo...

Kadangi rūda guli taškais, dažnai...

KLAIPEDECIAMS.

Jūs broliai viengenciai, šimtmečiais...

bet atminti, meilūs broliukai,

Didžioji Lietuva gyvuoja,

Tad į darbą, broliai, sutartinai,

TARKA

SVETUR GERAI, BET NAMIEJE GERIAU

Visi mūsų inteligentai, psinteligencijai, pseudo-inteligentai ir šiaip sau žmogeliai, kurie tik prosuotą apikaklę dėvi ir šiek tiek rašyti bei laikraštį paskaityti moka, yra "veikėjais." Jie veikia mūsų politikoje, vartaloja visuomenės reikalais. Jie sprendžia Lietuvos likimą, Klaipešos nuskyrimą, Seimo rinkimus ir tt. Jie net pasako Lietuvai, kokia valdžia jai geresnė, koks turi būti atstovas Amerikoje, kas turi būti konsulu, kas bonų pardavinėtoju ir tt. Jie net siūnia žmones Lietuvon, kad tenai galutinai sutvarkius, nes pati Lietuvos inteligentija, turbūt, be mūsų pagalbos niekad nedasiprotės, kaip iš Lietuvos padaryti Ameriką.

Tas viskas būtų labai gerai ir gražu, ir būtų smagu darbuotis tarp tokių veikėjų, jei tas nekenktų kišeniui. Mat jau praėjo tie laikai, kuomet veikėjai sušaukdavo salėn publikos būrius, surėždavo jiems spychių ir pririnkdavo pinigų pilnas skrybėles. Dabar jau ne tik pinigų, bet nei publikos negalima prakalbos gauti. Kalbėtojai sako prakalbas tik veikėjams, kurie turi iš savo kišenių ir aukoti. Žinoma, juk galima ir nieko neduoti, bet tuomet priešingos partijos žmonės pralenks Taigi, jei nori būti veikėju, tai lankyk prakalbas, susirinkimus ir kitus viešuos pasirodymus, o ten atsilankęs kratyk savo kišeni.

Toks kišenių kratymas man pradėjo įkyrėti ir aš lioviau visokius veikėjų susirinkimus lan kyti. Užtai mane kiti veikėjai išalkūniavo iš savo įstaigos, kurioje turėjau neblogą darbą. Dirbdamas kitur už pus-dykį, aš jau visis negalėjau pinigais švaistyti, na ir negalėjau būti veikėju.

Pamaniau, kad galėsiu būti veikėju pas svetimtaučius. Tuojau įstojau cirkan.

Bet Dievulėliau, koks ten nemandagus gyvenimas! Pirmąją dieną aš susipešiau su šunų mokytoju, nes jis laikė šunis mano miegamamjam kambaryje. Antrąją dieną aš turėjau pėstis su dramblų jodinėtoju, nes jis įsikraustė su drambliu (slo niumi) ir mano lovą.

Ne, aš negaliu ilgiau taip gyventi! Aš eisiu sau, kur kojos neša, nes taip ir bosas man pa sakė.

Nuvažiuoju į garsiausį Ame rikos miestą Cliffside, N. J., kur gyvena visi garsiausi proletarų vaduotojai. Ten, sakau, rasiu žemiškąjį rojų!

Ateinu į geriausį hotelį ir klausiu, ar galima gauti kamba rį. Atsako man, kad galiu gauti, jei palauksiu, kol kas nors kitas atsikels.

Galop žiūriu — išeina vie nas svečias iš savo kambarių, apsisiautęs švarku, kuris visas plunksnuotas.

— Kaip tamsta jautiesi? — paklausiau.

— Kaip paukštis, — atsakė jis.

Eidamas paskirtan man kam barin, radau parašyta: Nusis luostyk kojas. Bet nieko ne pasakytą apie nusisluostymą čė vėrykų. Todėl aš ir nesisluos čiaiu.

Aš paspaudžiau elektros sa gūtę, kurią radau pamestą ant grindų ir pareikalavau, kad duotų man šiltą užklodę. Savinin kas atsakė, kad turiu palaukti, kol parves arklis iš lauko.

Tuomet aš paklausiau, ar ga liu gauti lovon paklodę. Atsa kė, kad jūk reikia pajaukt, kol svečiai pavalgys pietus ir sta lai bus nuvalyti.

Todėl aš atsiguliuoju be paklo dės ir užklodės.

Rytą aš norėjau pusryčiauti. Paklausiau patarnautojo, ar jis turi kiaušius, bet jis atsakė, kad turys daug šviežių apielin kės fermerių kiaušius. Na tai jis atnešė man du.

Aš pramušiau vieną ir žiūriu. Patarnautojas sako: "Kodel tamsta nepramušai antrojo?" Aš atsakiau: "Pramušk tu pirmiau langą." Jis klausia: "Ką? aa kiaušiniai perlangi virė?" Aš sa kiau: "Ne, jie perlangi buvo ne virti." Tuomet aš pasisaukiau savinininką ir pradėjau skūstis, kad kiaušiniai negerai, o jis sa ko: "Kam tu skundiesi man, juk aš ne višta."

Tuomet aš paklausiau: "Ar turite ką kito valgyti? Aš noriu pirmiau pamatyti kiaušės ko jas."

Savininkas tuomet nusiavė čė vėrykus ir sako: "Žiūrėk!" Tuomet aš, netekęs kantry bės, pargrįžau į Brooklyną, ir vėl pradėjau politikauti.

NEREIKS MIRT

Bolševikai, kurių kaip ugnies bijosi visos monarchistiskos val stybės nei su kuolu jų neuž muštum; paveizdan, Leninas bu vo šautas keletą sykių: nei kul ka neima; už taigi ir Abrao mas juos nešaukė pas save, pris ijojdamas, kad tenais jie radę Romanovus, nesukeltų tarp šventųjų evoliucijos, — atleis kite, vyručiai, turiu klaidą, rei kia sakyti revoliucijos, o evoliu cija ženklina visai kitą prasmę, ką dar nesupranta nei Gabrys su Mastausku, o gana mokyti Lietuvos pilioriai. Socialistai kad ir norėtų tūlas dasigauti danguosna; bet jiems Grigaitis bei Michelsonas neišduoda pa liūdimų, taip, kad Baگوچی sam dant už advokata, daug kainuo tų. Valnamaniai nei nesapnuo ja apie smertį, nes jiems Moc kus jkūlė į smegenynę; kad dangaus bei pragaro visai nėra. Vėčiai, šventakupriai, davatoks bei kunigų gaspandinės abeja ja apie smertį, o dalykas tame: Pereitą metų čionais lankėsi mokynys Beneckis "Susivieni ji mo Biblijos Studentų," kuris per tris vakarus tiek pripasako ju, kad ir šiandien tiems klau sytojams neišgaruoja. Jis sakė: 1924 metuose prasidės didelės audros, bus kraujo praliejimas, ir tęsis 5 metus, o kas nuo to liks, dauginsis ir plėtosis ir dau giaus žmonės nebebus, Kristus jau sako vaikščioja ant žemės 40 metų, tik jis nesirodąs, bet po tų audrų išsklės rankas nuo jurių iki jurių laimindamas žmoniją su dangaus karalyste ant šios žemės. Jų tokių stude nų kaip Beneckis, pirmiaus bu vė 50, o dabar jų randasi, kaip jis sako, 60,000. Geras tai mo kinimas; bet atmintike, kad ant svieto nėra gyvūno, kuris liktų nuo smerties; kitais žo džiais — "smertis" reiškia per mainymas medegos į kitokią formą.

BULOTA IR "NAUJIENOS"

"Vienybėje" kartą buvo ra šyta apie Lietuvos žydų advo katų reikalavimą, kad Lietu vos teismuose būtų vartojama rusų kalba, ir prie to pastebė ta, kad Bulota lygiai su žydais ir lenkais rusų kalbos reikalavo. "Naujienos" į tą šitaip atsa kė:

"Nėra nieko nuostabaus ta me, kad "Vienybė" kabinėjasi prie Bulotos; nuo to laiko, kada Bulota, būdamas Ameriko je, "užtepė per nosį" p. Sirvy dui, kuris lino prie jo su viso kiais klausimais, tai Brooklyn tautininkų organas negali pra leisti progos, kad neiškonevei kus šokių ar tokiu būdu gar sūjį Lietuvos advokata. Menka siela visuomet esti labai ker štinga."

Su "Naujienų" "stambia sie la" ginčytis apie Bulotos "lie tuviškojo advokato garsybę" mes ne labai norėtume, nes mes žinome, kad tas yra pažiuros dalykas. "Naujienos" matai Bu lotą garbina, kad jis yra "garsus Lietuvos advokatas," o mes visai ne apie jo asmenį kalba me, bet apie jo parsiidavimą Rusijos monarchistams. Mes kalbame visai apie gryną faktą, kuris Lietuvos veikėjų tapo nu statytas ir Lietuvos spaudoje labai aštriai kritikuotas.

Mes gerbiame kiekvieną mū sų talentą, bet šitas talentas turi būti nesuteptas prasižė gimu prieš Lieuvos pilietybę ir kovą prieš Lietuvos nepri gulmybę. Bulota yra nieko "Sirvy dui neužtepęs," kaip "Naujie nos" rašo, apart tik to, kad jis savo vardą sutepė koliojimais ant lietuviškų pagrindžių Ame rikoje, nuo kurių koliojimų ne buvo liuosi visj stambūs veikė jai. Tuo būdu Bulota ir yra pel nės savo garsūjį "tašką," kurį matomai netiktai Lietuvon par siavė, bet ir "Naujienoms" pa liko.

Čia mes dedame tašką, o Bu lota savo tašką lai užsideda sau, kur jam bus patogiau.

LIETUVIŠKA ČEVYRŲ KRAUTUVĖ

Pavasariui pradedit artintis beabejo visiems bus reikalingi pavasariniai apavai. Taipgi mes esame prisiren gę ptkiti pavasarį su įvairiausiais šios šalies išdirb sčių čevyrais pritaikytais pagal vėliausios mados.

Taipgi visiems ge rai žinomas čevy ras Lietuvių išdir bystės Over Globe, kurie yra ypatingo drūtumo ir tinka mi pritaikyti prie kojos. Mes užlaikome apa valus del vyrų, mo terų ir specialiai gražių merginoms, taip pat ir vaikams.

Pas mus atsilankiusieji lengvai galės pasirinkti vienus iš daugelio ir gaus tavorą savo pinigų vertės.

V. JANUŠKA ir A. P. RAČKAUSKAS
455 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Atsilankiusiems iš apielinkės apmokėsime "car fare"

TVĒRIMAS

Didis tvėrėjas, Jehova, turi dau gybę veikėjų ir nesuskaitomus pulkus veikiančių pajėgų, kurie kiek vienas atlieka savo tinkamą dalį jo tvėrime; o juos visus tvarko ir valdo tvėriantį išmintis ir galybė paties Dievo. Jis pats vienas yra tikrasis tvėrėjas, ir kaip šventas Raštas tvė rina, "Visi jo darbai yra tobuli." Jei gu jam patinka, jis gali leisti pik tiems aniolams ir piktiems žmonėms ant pikto apversti savo tobulą darbą; tačiau jis pats tvirtina, kad piktas arba blogas nėra leistas ant ilgo lai ko apsunkti ir pažeisti Jo tvėri mą, bet ateis laikas, kuriame jis su stabdys ir išnaikins blogą. Tyrindami sostebime, kad jis leido blogui vie šiai istyriai, išmėginimui, nudai niimui ir nušėtimui ir pagražinimui jo patos šventumo, maleningo būdo ir plano, kuris bus matomas ir pa žyztamas visu jo protinų sutvarkų.

Skaitydami pirmoje Možės kny goje, "Pradžioje Dievas sutvėrė dangų ir žemę" turime atsiminti, kad ta pra džia nereikšia pradžią visatos, bet at žinia tik j mūsų planetą. Tuomet "ausros žvaigždės iš viso visos gie dėjo" ir visi anioliški Dievo šnari "linksmai šūkavo" — kada Dievas padėjo pamatą mūsų žemei ir kada jis pasukė: "Aš jė debesiais aprė džiau ir j tamasybe įvyniau kaip j "svetklus." (Jobo 38:4-11). Vienok Biblijoje yra minsta apie kitą, pir mesnę pradžią, būtent apie pradžią jirm tvėrimo šitų anioliški Dievo sū nų, kaip parašyta: "18 pradžios buvo Zodis (Logos), o tas Zodis buvo pas Dievą, ir Dievo buvo tas Zodis. Tai buvo iš pradžios pas Dievą. Visi daini tai per jį daryti yra, o be jo nieko nėra daryta, kas daryta yra." (Jo no 1:1-3) Pats Jehova buvo ir yra nuo amžių amžinųjų; jis neturėjo pra džio: Dievo "Vienatinis Šėmus" yra atsizvėmęs tarpe visų kitų esybų ta me, kad jis buvo "pradžią sutvėri mo Dievo" — "pirmūmisis viso sutvėri mo." (Aprėisk. 3:14; Kol. 1:15) Paskui, vienas po kito, tapo sutvėri ti anioliški rėdai; o šitos pra džio buvo praeity, todėl visi pirmiau sutvėriti pulkai galėjo linksmai šūkau ti tuomet kaip prasidėjo tvėrimas žė mės, apie kurį rašoma pirmoje Možės knygoje.

Atidžiai iširdami Možės kalbą a pie tvėrimą galime pastebėti, kad tvėrimas dangaus skiriasi nuo tvėri mo žemės (1 eilutė) ir turi skirting as regulas arba įskaymus, per ku riuos atsirado augmenys ir gyvūnai. Toki įsakymo veikė yra vadinama dievinuųjų šėšių ilgų epokų dienų dar bu. Antra eilutė sako, kad pačioj pra džioj pirmosios anos tvėrimos savaitės dienos žemė buvo — nors buvo be for mos (be tvarkos), tačiau, apieista, ne išvystyta ir tamsi. Turėtume nepre lėsti neužimtytą šitą svarbų dalyką. Pripažinę jo tikrumą gauname liūdy jimą patvirtintąjį geologijos mokslą; nors ir turėsime užginėti nekurius geology išvedimus, vienok, gerai da rysime jei pripažinsime tikruosius, o atmesime netikruosius, apgyvūnūi Bi blijos. Biblija nesako kiek ilgas laiko tarpis prasliuko nuo tos pradžio, ku rioje Dievas sutvėrė dangų ir žemę, iki pradžio tvėrimo savaitės, kurioje žemė tapo patobulinta ir pritaityta žmogaus gyvenimui, patys geologii ne sutinka tarp savęs ir nežino kiek il gas buvo tas laikotarpis, mažai yra tokių herbių, kurie svajoja, kad tai buvo milijonai metų.

Todėl svarstydami apie perijodą tvė rimo — patvarkymo dangaus ir žemės reikalų ir priengimo Dievo Rojus, kuris buvo amžinasis namais žmogui — patėmykime, kad šitos "dienos" nie kur nesivadina dvidešimtis keturių va lančių dienomis; delto negalime sta tyti joms tokius ribus, Atstrandame, kad Biblijos prasmėje diena reiškia epoką arba perijodą. Jeigu randame parašyta apie "diena gundinimo ty ruose... keturias dešimtis metų" (Psa. 95:8-11), o kartais vėl "diena" arba "laikas" reiškia metus (4 Možės 14:23, 34; Ezek. 4:1-8), o prie to dar pridėdame žodžius Apaštalo — "Vie na diena po akių Viešpaties yra kai po tūkstantis metų" (2 Petro 3:8), tada dažnasis vartojimas žodžio "die na" ir pritaikymas prie dvidešimtis keturių valandų perijodo, negali pa galdinti tikrąjį jos prasmę. Būkime ti krūsni, kad šitos epokų dienos nebuvo saulės dienos; rašoma, kad saulė ne buvo matoma iki ketvirtos dienos — ketvirtos epokos.

Manome, kad mūsų skaitytojai su tiks jį sakysime, kad tos dienos bu vo vienodo ilgumo, nors ir nėra para šyta kiek ilga buvo kiekviena iš tų epokų, dienų; nes sudėjus jas j krūvą, susidarė viena pilna tvėrimo savaitė. Delto, jeigu tik galime tinkamai nu statyti ir įrodyti ilgumą nors vienos tvėrimo dienos, tada galime drąsiai pa sakyti, kad ir kitos turėjo būti to paties ilgumo. Tyrindami mes atranda me patenkinančius liūdyjimus, tvėri mo, kad viena iš tų tvėrimo "die nų" buvo perijodas septynių tūkstan čių metų; todėl visa ta tvėrimo sa vai tė turėtų būti 7,000 per 7 arba 49, 000 metai. Nors šitas perijodas yra be galo mažas palyginti su spėjimais ne kurių geology, tačiau mes tikime, kad tai yra labai tinkamas ir atsan kis laikas atlikimui to darbo apie ku rį rašo mums pranašas, būtent, patvar kymui ir pripildymui žemės, kurį jau tuomet "buvo," tik "neturėjo dar formos (tvarkos) ir buvo tamsia."

Profesorius Dana komentodamas a pie datą iš kurio mokslinėiai ištrau kis savo išvadas, ir aiškindamas ko kiais būdais jie rokuoja, pasakė: — "Aprokavimuose praėjusio laiko nuo ussudaruso storumo visdos" turi me dideliu netikrumu, kurie iškly iš to, kaip šitas storumas yra pritaiko mas nusišėdėjimo aigai (reguliaris

kam žemės įdubimui). Arpokavimai daryti ant sunėstinių susukrovimų (iš žemės vandens sunėstos), kada datų nustatome pagal storumą susukrovimų atsiekty, sakysime beveik 2,000 me tų, tada atrandame toki abejojimų, kuris sudidina visus mūsų rokavimo pamatus ir padaro juos beveik nie kam nevertus... O kada aprokavimai yra remti ant lėtas nutrynimu, kurį padaro vanduo, tada jie turi didesnę vertę, bet ir čia yra didis abejojimas."

Tikrūmi, ka Biblija yra Dievo aprėiskimas, iširkime tą alyką Biblijos žvilgsniu, ir žinokime gerai, kad jeigu atsisiras kokie nesutikimai tarpe Bibli jos tvirtinimų ir geologijos spėjimų, tai geologai, ne Biblija, klysta, nes jų filosofija dar neatsiekė tikrų mols lo pasenų dar pamatus.

Nereikia manyti, kad pats rašytojas turėjo būtinai žinoti apie tvėrimą vis ką apie ką jis rašė, kaip antai: Igu ma dieny ir to, kas įvyko tame laiko tarpy. Tą surašę mes priėjame kaip daly dievinuio aprėiskimo — Biblijos — ir atrandame, kad jo trumpais žo džiais išreikštieji išvedimai labai gra žiai atitinka ir yra patvirtinti labiau atsizvėmėjusiu mokslininkų atradimū. Ir pastebėkime, kad nei viena iš pa goniškų "religijos knygy" neturi tokių aiškių pirodymų, o paduoda vi sai beprotiškus pareiškimus atsišėn čius j tvėrimą.

Pirmas Biblijos sakyns — "Pra džioje Dievas sutvėrė" — yra labai puikus ir aiškus. Jis atsako j pirma uį sj proto klausimą: Iš kur aš atėjau, ir prie ko aš priklausau? Nesmugu, kad nekurię geri galvočiai tapo suva džioji ir nusikreipė nuo protingo Kū rėjo ir mano, kad viską taip gražiai patvarkė kokia tai nematanti ir ne protinga jėga, kuri veikė pagal įsta tytą išrutulos (evoliucijos). O ant nelaimis šita teorija tapo abelnai pri imta, netiktai augstesnio mokslo j staigose, bet ir paprastos mokyklos pradeda traukti jį j savo mokslo va dovelius.

Toisybė, kad skaitlius tokių, kurie visiškai nepripažįsta Kūrėjo, yra la bai mažas; vienok, prisilaikant šitos teorijos, patys dievoabimingieji žmo nės surado pamatus tikėjimo patys sau ir kitiems, tvirtindami kad neaš kito Kūrėjo, kaip Gamtos įstatymas. Be to jie turi dar kitą klaidą sukly dami, kad mūsų saulė esą išdavus di dele daugybę gazų, kuri paskui sukrie tėjo ir būk iš to atsiradus mūsų žė mė; toliau, anot jų svajojimų, atsirā do protoplazma ir kitokie perai; pas kui atsirado mikrobas; krūp tai stojos jie nežino. Jie turėtų sutikti, kad ir šita mažoji gyvybė pradžia pačina nuo dievinosios galybės, dabar jie darbičiai iško kokio nors gantūno įstatymo patvirtinimui to dalyko, taip kad galėjus visai atmesiti tikrąjį Kū rėją, Dievą. Jie tvirtina, kad jau beveik atsiekė savo nedorą tikslą. Ši tie, taip vadinami "mokslininkai," magsto ir kalba apie gamtą, vadinamą jį dievu ir garbinami jos darbus, jo įstatymus, jos atlyginimus, ir tt. Jeigu taip būtų, tada ištikrųj turėtu me akty ir užkurtusj dievą!

Jie tvirtina, kad pagal gamtos re gulus protoplazmas išvystė mikroba arba kokį tai perą, kuris besiraišyda mas ir besiraišydamas perėjo j tam tikrą veislę, o paskui pripažino, kad jam reikia nedejos, ir išvystė suuo deją. Paskui vėl kitas, dar išmintin gesisis tos rūšies gyventojas, nusvar stė, kad jam bus naudingi irklai, arba pelekas žuvis, ir čmė ir išvystė sau pelekas. Paskui vėl kitas, bėgdamas nuo savo išalkusio brolio, išsko lau kan iš vandens ir sumanė iš savo pe lekų išvystyti sparus, ir jam patiko tai nauja mada ir jis nebevyžo j van denj; paskui jis nutarė, kad bus jam naudingos kojos ir pirštai, ir išvystė. Kita šėmėnyčė sekė paskui kitokių "išmisų;" ir matyt, kad tokių išmis ūj jie turėjo labai daug; nes tai ap sišėikia dideliame įvairume gyvūnų, kokius randame ant žemės. O laiku tikru vienas iš tų gyventojų, kurie pa čina nuo mažo mikrobo arba pero, pa siekė per išvystymą stovj beždžio nės, pastojio labai protingas ir tarė pats sau: Tmsiu ir pražūdsiu savo uodegą ir nebenaudisau savo rankas vjetoje kojų, ir atmesiu nu savęs savo plaukuotą kailį, o išvystysiu kaktą ir smegenis su jautriais morali nis organais. Apisrėdsiu kraučiaus pasistatūs dramūnais ir užsidėsiu ant galvos augstą šilkinę kepurę ir va liusiu save Džingon, LL.D., o paskui parašysiu istoriją savo išrutulos.

Platenj panaikinimą rasite knygu tėje "Dieviskas Planas Amžiu." 140 pusl. kaina 15 centų. Rašykite šitaip: Sargybos Bokstas, 18 Concord St., Brooklyn, N. Y.

Lietuva laukta Lito — Pieno neapkarpyto. Per "Vienybę" jį siūskit — Mylimuosius pagnuoskit.

DABAR UZSIRASYSK

AMERIKOS LIETUVI

AMERIKOS LIETUVIUS, sąvatinis laikraštis ramų pasikaty my, naudingų moksliskų straipnėlių, ir svarbiausių žinių, yra nau dingas kiekvienam lietuviai. Ką jį užrašys lapkričio ar sėkančia, gruodžio mėnesio bėgje, gauš GRAŽIŲ DOVANŲ, knygomis, ir gra žų sieninį kalendorių. Užrašykite dabar, turėsite naudingą laikraštį

Reikalaujam agentų užrašinti "Amerikos Lietuvi," pardavinė ti knygas ir gražias laikams popieras.

Laiskus ir pinigūs adresuokite taip:

"AMERIKOS LIETUVIS"

15 MILLBURY STR.

WORCESTER, MASS.

NAUJIENOS

PIRMAS DIDŽIAUSIAS IR GERIAUSIAS

DIENRASTIS PASAULYJE

NAUJIENAS leidžia darbo žmonės darbo žmoačm.

NAUJIENŲ Metinė Biznio Knyga ir Almanakas 1923 m. su 20,000 informacijomis dykai tiems, kurie užsiprenumeruos Naujienas.

NAUJIENŲ kaina metams Amerikoje \$7.00. Lie tuvoje \$8.00.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Ill.

JUOZAS GINKUS

Fotografas

499 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Kampas Union Ave., Tel. 2042 Stagg

Fotografuoja Veseljus, Pagrabus, Grupas, Še imnias ir pavienius. Darbas atskantis, kainos prieinamos. Kurie myli turėti gražius savo paveikalus, tad kreipkitės pas JUOZĄ GINKŲ, kuris padirba puikius paveikalus, kaip mažus, taip ir didelius visokiom spalvom. Reikale kreipkitės pas Juozą Ginkų

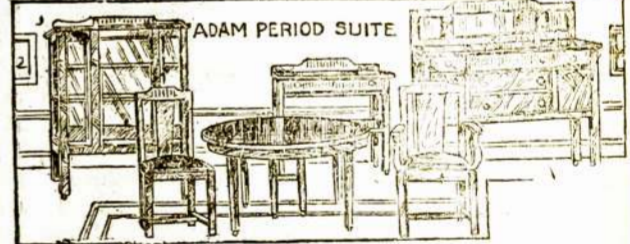
taip ir didelius visokiom spalvom. Reikale kreipkitės pas Juozą Ginkų

KO TIK REIKIA Į NAMUS GALI GAUTI PAS

Telephone 2372 Greenpoint.

Macy's Bros. Furniture Co

Mes parduodame naujausios mados formišius, kas tik ko kio skonio nori. Prekės mažesnės už tuos pačius daigtus, negu hitur.

ISMOKEŠCIAI LABAI LENGVI

Tiktai \$100 arba \$200 j savaitę.

Patarnavimas geriausias kiek galima. Pristatomi daigtai tie patys kad ir toli — už dykų ir saugiai. Jeigu jums tuom tarpu nieko nereikia, tai pasisauk savo prieteliui, jeigu jam gero velini.

MACY'S BROS. FURNITURE CO.

198-200 Grand Str. Brooklyn, N. Y.

Sale Comedy Teatro. Tarpe Bedford ir Driggs, Ave.

S-U-S-T-O-K

Pamlsyk pirma negu užaskysi kitą siūtą!

PABANDYK

POLLACK BROS. VYRIŠKUS KRIAUCIUS

13-15 Grand Street Extension, netoli Marcy Ave.

Gyvenoja 15 metų

Tel. 2320 Greenpoint

Telephone 7867 Main

GRABORIUS JUOZAS GARŠVA

Mano firma gerai atlieka sekancius darbus: išbalsamuoja ir laidoja mirusius ant visokių kapinių. Pagrabus paruošia nuo paprasčiausių iki praktiniausių. Parsamdo karietas lai dotovoms, veseljoms, krikštynoms ir kitiems pasivažinėjimams.

Viršui minėtams reikalais kreipkitės pas mane, o būsit užgandinti.

231 Bedford Ave.

OFISAI:

264 Front Street

BROOKLYN, NEW YORK

Vienybēs Kampelis

A. B. STANKEVIČIUS

"Vienybēs" Bēndrovēs Igalotinis

Gerb. A. Stankevičius aplankęs Chesterj, Pa., ir pusētinaļ gerai pasējēs tautiskū idējū tarpe vietas broļiū lietuviū, taļpi gāvēs "Vienybēs" Bēndrovei šērininkū ir gerokā użrašēs "Vienybēi" skaitytojū, pereitā šēstadienj išvyko j Philadelphia, Pa., kur apsisotjo pas gerbiāmuosius Philadelphiaj veļķējus, su tiksli tenai pasidārbuotj "Vienybēs" Bēndrovei per kokj ilgesnā laikā. Jisaj padāvē savo adresā susirašinējimams su āraugais ir norinēciāis "Vienybēi" pagelbtē: 3210 Richmond St., Philadelphia, Pa. Tai yra adresas gerb. J. V. Criniaus.

KAIP SURANDI "VIENYBĒS" DRAUGUS

Kaip rāšiau aname straipsnely, Baltimorēje susitikau ir kitā gerā draugā — J. Naikū. Po pirmos pažinties, jisai man patarē ant rytojaus atsilankitj Lietuviū Atletū Klīube.

Ant rytojaus aš jau atsiŗadāu ir L. A. Klīube. Nors eĩdamas maniau, kad rāsiu kokj tai paprastā klīubelj, su mūšāino šviesa, kaip kad paprastai lietuviški klīubai kitose kolonijose estē. Bet ģia mano apsirikta. Radāu klīubā didelj, tvarkingā, su daugelju kambariū ir jvairiais žāislais, kas jaunimui ir pritinka. Ģia yra visi patogumai, grauzs poilsij kambarys, maudynēs, didelj svētainē atletū gimnastikoms, skaityklā ir nuosāvē spaustuvē. Taip ģi daug kitū jvairiū kambariū ir kambareļiū. Namas savas, pilnai išmōkētas.

Kā jie veikia tame klīube? Skaito laikrašcius, šnekučiuoja-

si draugiškai, mokināsĭ visokiū zāisļū: šokimo, imtyniū, gimnastikos. Turi "Basket Ball" jauktā (tymā), kuris jau pūlāi atsizymējo žaidimuose.

Pil. Naikus mane supāžindino su visais klīubo nariāis. Visi vyrai mandagūs ir blaivūs. Klīubo menāzeris man pareiķē, kad jie man suteikia visas teises naudotis visais klīubo patogumais, kaip ir visi nariāi. Girdi, jeigu rāsis reikalas j vienā ar kitā kambari, tai reikalaukite raktu ir būsīte jleidziāmi.

Begyvdamas tarpe klīubieģiū jģijāu savyje dikciāi tautiskos dvasēs ir džiaugiasi su klīubieģiū kultūra. Klīubieģiāi laiko "Vienybē" organu ir jū nariū dauguma — apie 75 puoš. — yra "Vienybēs" skaitytojai. Dauguma dabar paliko ir šērininkais. Kāi-kurie net stambūs šērininkai, pav. advokatas V. Laukaitis paēmē net 6 šērus.

Kitam straipsnely dar pridursiu porā žodziū apie pil. adv. Laukaitj, kuris nuo siol yra "Vienybēs" draugas.

A. B. Stankevičius "Vienybēs" Igalotinis

A. STANKEVIČIUS DĪDĒLES PRAKALBOS

Philadelphia, Pa. — Balandžio 13 d. Frankforto dalyje Klīubo svētainēje kalbēs "Vienybēs" igalotinis, A. B. Stankevičius, tēmoje "Klaipēdos sukilimas." Tikimāsi daug publikos, nes vietas visuomēnē Klaipēdos atsitikimais yra laba sudomējusi, be to j ģirdējo, jog ģei pil. Stankevičius yra geras kalbētojas. Liet. Piliētis

DARBUOTOJŲ LAISKAI

Gerb. Redakciā: — Skaitau "Vienybē" jau 29-ni metai, todēl j man taip brangi, kaip kokj artima gimīnē. Vos išsibaigus prenumeratai, skubinu jā dabar atnaujinti, ir linkēdamas greitai jā matyti dienrašciū, liekuosi su pagarba, J. J. Trijonis, So. Chicago, Ill.

Gerb. "Vienybē": —

Gāvau pranešimā, kad mano prenumerata jau išsibaģē. Todēl štai siunċiū \$5.00, — leisnēkite ir toliaus jū ģerā ir teiksīngā laikrašti. Po velykū manāu ir šēry pasipirkti. Būtū labai malonu pamatyti "Vienybē" Dienrašciū.

Vladas Povilanis, Castle Shannon, Pa.

EKSTRA! NAMŲ PARDAVIMAS

Labai pigiai, su mažu jnešimu ir dideliu pasirinkimu nuo vienos iki 8 ir daugiaus šeimynū namai; taļpi su štorais. Pirkti galit kur tik norite, mieste ir priemiesċiuose. Kas pas mane pirsks, tas sutaupys daug pinigū. Meldziū kreiptis JOSEPH VASTUNAS Real Estate Co. 154 Grand Str., Room 21, Brooklyn, N. Y.

Tel. Stagg 8470
MAURICE GOLDSCHMID CATERER
KNAPP MANSION
 550-554 Bedford Ave. Neat Dosa St. Brooklyn, N.Y.
 For Wedding Parties, Banquets and all Social Functions
 Dishes and Silverware Loaned
 Elegant and Large Lodge Rooms to Let
 Outside Catering a Specialty

Gerēsnes ģstāģos nēra Brooklyne ir negali buti.

FELIKSAS KARPATIS

Naminiū Reikmenū Krautuve

Praneš visiems Amsterdāmo Lietuviāms, jogei użlaikāu geriausias prokes ir suteikiā mandagā patarnāvimā visiems atsilankantiems pas mane su reikalais

— SAVIEJĀ PAS SAVUJŪ! —

FELIKSAS KARPATIS

127 E. Main Str., Amsterdam, N. Y.

"VIENYBĒS" IĢALIOTINIAI

- Binghamton, N. Y.
- M. Balčaitis, 239 Clinton Str.
- P. Steckis, 11 Holland Str.
- Brooklyn, N. Y.
- J. Zizis, 57 Hudson Ave.
- Chicago, Ill.
- C. Paškauskas, 4554 S. Paulina Str.
- Schenectady, N. Y.
- J. G. Max, 135 Yorkston Str.
- Forest City, Pa.
- J. Virukaitis, Forest City, Pa.
- Baltimore, Md.
- Pranas Ginkus, 415 W. Pratt St.
- Petras Jaras, 521 So. Paca St.
- A. Kurelaitis, 834 Hollins St.
- Petras Lazauskas, 541 So. Paca St.
- Juozas Petrika, 539 Washington Blvd.
- Juozas Juškevičius, 407 W. Pratt St.
- Jonas Kablis, 625 Washington Blvd.
- Jonas Alyta, 111 Penn St.
- Jonas Grinius, 3120 Richmond St.
- Atlantic Trading Co., 769 So. 2nd St.
- Alek L. Reikus, 4719 Melrose St.
- Alexandria, Va.
- P. J. Kunigonis, R. F. D. No. 2.
- Pittsburgh, Pa.
- Marē Orentienē, 410 Oak Str.
- Jonas A. Katkus, 1217 Beaver Ave.
- Scranton, Pa.
- Onupras Rosmanskas, 226 N. Filmore Av.

J. S. Galinaitis, 809 Hollins St. Philadelphia, Pa.

SEVERAS GYDUGĖS UŽLAIKO SEIMYNOS SVEIKATA

Tuo neįteigiamu išlerimu vartojant

SEVERAS ESKO

Antiseptiškas Mostis

Vartojamas nuo niežulio, išberimaj ir kitokių odinės ligos.

MAINA 50c

Klaskiškē pas apŃieķorius.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

ŠVEDIJOS AMERIKOS LINIJA

I LIETUVĄ

Greitas pasāzierinis kelias nuo NEW YORKO iki LIEPJOAUS per Gothenburg, Svedija. Pasāzieriniai bus transformuoti ant juriū tiesiai j Liepjoj

S. S. DROTNINGHOLM Balandžio 14 ir Gegužis 12

S. S. STOCKHOLM Balandžio 26 ir Gegužis 29

S. S. KUNGSHOLM Gegužis 5 ir Birželio 19

Treċios klasos kainos: I Piliāva \$106.50 j Liepjoj ir Memeli \$107.00. Su da-mokējimu \$5.00 takso.

Treċios klasos pasāzieriniai turi kabi nus tiktais su 2-4 lovukim.

Nereikia švedijos pasporto vizos Kreipkitēs prie vietiniū agentū

"VIENYBĒS" SKYRIUS

SIUNTIMAS PINIGŲ I LIETUVĄ IR KITUR. PARDAVINĖJIMAS LAIVAKORĄIŲ. VISOKI LEGALIAI PATARNAVIMAI. DIDELIS KNYGYNAS.

Dabar Mes Dar Arċiau Prie JusŲ

Trisdešims penki metai tam atgal Pensylvānijos miestely Plymouth, Pa., du žmonēs — Juozas Pauķstis ir Kazimieras Brazys — patiesē pamatā "Vienybēs" istaigai, kuri šiandien turi didžiulj namā Brooklyne, N. Y. ir savo tobulu tarnavimu apima visus Amerikos lietuvius. Perkēlus "Vienybē" 1907 m. iš Plymouth'o j Brooklynā didžiūmai New Jersey lietuviū galējome tinkamai patarnauti. Bet šimtā sykiū tinkamiau bus patarnauta kuomet "Vienybē" atidarē savo skyriū po No. 228 First Street, Elizabeth, N. J., nes dabar N. J. lietuviāi galēs asmeniškai ir artimai gauti visokiū patarnāvimā ģia pat ant vietos.

Atidarymo Diena

"Vienybēs" skyrius pradējo pilnai veikti nuo Subatos, Balandžio 1, 1923. Per jį kiekvienas brolis, lietuvis galēs atlikti sekāncius reikalus:

Siūsti Pinigus j Lietuvā

ar kitus pasaulio kraštus, savo gimīnēs, pigiausiu dienos kursu ir saugiausiu keļiu. Pinigū nežuvmās garantuojama.

Pirktis Laivakortes

ir gauti visas reikalingas informacijas bei dokumentus važiavimui j Lietuvā, arba parsitraukimui giminiū is Lietuvos.

Spaudos Darbai ir Knogos

Ģia galima bus paduoti jvairius spaudos darbus, kuriuos gražiai ir pigiai atliksime. Beto galima bus pirktis visokiū lietuviū kalboje išleistū knygū katalogo kaina.

LAIKRAŠTI "VIENYBĒ" VISUOMET GALIMA ĢIONAI GAUTI.

"Vienybē" Publishing Co. 228 First Street, Elizabeth, N. J.

Tel. 596 Greenpoint.

Daktaras

J. S. MISEVICIUS

270 Ferry St., B'klyn, N.Y.

Office Hours: 8-10 a.m. 12-2 p.m. 6-8 p.m

PETRAS MACYS

Parsandau automobilus del Veselijū, Krikštynū ir nuveŗu prie laivū prieklaukū

TEL. STAGG 1750

Graham Av. and Grand Str. Brooklyn, N. Y.

Laikrodininkai ir Auksoirai BASKINIAI ir VOKIETAITIS

Didžiausias pasirinkimas laikrodijū, siēdū, rētelijū, apikū, guzikū ir kitokiū papuoŗalū. Ypaċingai vaļiuojantie j Lietuvā rāsite didžiausj pasirinkimā supirkimāi pūkiausij dovanū savo tēveliams, broliams, seselams ir draugams. Taisome laikrodzius ir kitus auksoinius daiktus; uŗ savo darbū pilnai atskome. Reikale prāme atsilankyti.

141 GRAND ST. B'KLYN, N. Y.

Tikrā Lietuviška Duona kurlā kēpa

"Garsas" Keptuvē

(Seniausia istaiga)

Kēpa duonā is ruginij miltū. Taipgi kēpame keiksus, vestuvims ir kitims pokiliams. Visuomet kreipkitēs su ūsakymais prie "Garsas" keptuvē. Siunċiam duonā ir j kitus miestus.

W. MASIULEVICH A. SHRUPSKIS (Savininkai)

209 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. Tel. G'p't. 2876

CUNARD

AR TURI GMINIŲ ATVAŽIUOJANCIŲ AMERIKON?

Sovietijū Valstijū Konsulas Kaune dabar priima aplikacijas del pasportū visū kitū metų kvotos. CUNARD patarnāvimas yra greičiausias pasaulyje. Pasāzieriniai su Cunard bilietais neturi laukti ilgai del to, kad Cunard laivas apleidžia Europā kas keleta diēny.

Cunard Linija turi padarius sutartj Lietuvoje del pagelbējimo pasāzieriams per jū paċiū darbinikus. Sutaupo jiems laikā ir išlaidas delto, kad priveda pasāzierius prie pat laivo, is patarnāvimas veltui. Del tolesniū informacijū kreipkitēs pas bile laivū agentū ar Cunard Line 25 Broadway, New York

STASYS PAUZA

UŽLAIKAU VYBIŠKŲ APREDAJŲ KRAUTUVŲ

Kaip tai:

Skrybēlijū, Viršutinijū ir apatinijū marškinijū, Kalnieriū, kaklaraiščijū, pānēkijū ir visokiū reikalingū vyrams apstrengimui daiktū

Reikale prašau atsilankyti

131 GRAND STR. Brooklyn, N. Y.

ROYAL MAIL

"PATOGUMŲ KELIAS" j Europā

Vienos klasos kņjutomis garsūs "O" laivai "Orbita" ir "Ordu-na" duoda smagā kelijā j Hamburgā. Laivakortē 2 kl. — \$130. Treċios klasos — \$103.50.

Du nauji pūkiaus laivai "Orea" ir "Ohio" turi 1, 2 ir 3-ģiē klasas.

ROYAL MAIL STEAM PACKET COMPANY

Sanderson and Son., Inc. Agents 26 Broadway, New York arba pas vietiniū agentus

MOTERŲ SKYRIUS

MOTERŲ IR KUDIKIŲ KUNO SVEIKATA

(Motery Skyriaus Redakcija pasiūlo perskaityti mūsų lietuvaityms sekānciā eilē lengvū mokslo straipsneliū, kuriuos parašē K. Dineika "Mūsū žinyne" Iš tų straipsneliū duodame tik ištraukas, ir tik tas vietas, kurios mūsų skyriū apeina).

Vaikų ir bręstanċio jaunimo igiena

Tenka konstatuoti liūdnas faktas, kad igiena, kaip tokia, yra beveik iš lietuviū gyvenimo išginta, ir jā žiūrīma, kaip ir j kūno kultūrā, lyg j neišvengiamā blogenybē. Jau tuo klausimu teko mum išsitari ir 1921 m. (Lietuvos Balse), straipsny "Šviesuomenē ir Džiova", kur mes pirmu parodamā įrodinējom ir mūsų gydytojams, kad jie per mažai rūpinasi ligū perspėjimu (profilaktika), tariant, visa veik daktaro tiesioginj ūzdavinj mato lygoms gydyti vais taisy. Bet mūsų tautai yra didelio reikalo kreipti savo domēs j igienos reikalavimus. Jau mes norėdēm tris vyriausius Lietuviū kūno menkējimo priezāstis: del kultūros palengvēs darbas; pakitējēs gyvenimo būdas ir netikēs poilsio sunaudojimas (tyro oro, svarumo stoka ir tt.). ir alkoholio vartojimas, kuriū visas veik galima suvesti j igienos nebojimā arba, kitaip pasakius, j būties nukrypimā nuo taisyklingū gyvenimo sąlygū, kurios vienos tegali laiduoti ir kūno ir dvasios sveikatā.

Taigi, aptardami fiziologinius brendimo periodo pažymius, turime nemāzesnēs domēs kreipti j jū igienā. Reikia tėvam ir pedagogam tvirtai įsidēmēti, kad lytinio brendimo periodu organizmas gaivaliniai dideliais žing sniais plētojasi ir visas visū rūpestis turi būti, sudaryti tinkamos sąlygos tam lemiamos reikšmēs augimui — vystymuisi.

Pirmausia del alkoholio. Daugybē tyrimū įrodo, kad tėvū girtuokliavimo vaisiai tenka vaikams paveldėjimo keļiu ir atsiliepia jū fizinėje sveikatoje ir prote. Įdomu, kad D-ro Korovino tyrimais, Rusuose ūzomazgū dauguma atatinka dideliausio girtuokliavimo mėnesiais. D-ras Bayer yra ištyrēs, kad Vienos mokyklose (Austrijoje is 100 mokiniū, kurie Nevartoja visai svaiginamū gēraliū mokinasi 42 gerai; 49 vidutiniai; 9 prastai. Retkarċiais vartojā svaiginamus gēralus mokinasi 34 gerai; 56 vidut.; 10 prastai. Geria kartā per diēnā alaus ir kitū gēralū mokinasi 28 gerai; 58 vidut.; 14 prastai. Geria du kartu per diēnā alaus ir kitū gēralū mokinasi 24 gerai; 59 vidutiniškai; 18 prastai Geria tris kartus per diēnā alaus ir kitū gēralū mokinasi — gerai; 33 vidutiniškai; 64 prastai.

Tolygus yra maždaug ir mano tyrimai Linkuvos pradeda-mojū mokykloj. Vienu žodziū, visais atžvilgiais alkoholio reikia vengti ir ypaċ bręstanċiam jaunimui nieku būdu nedovanotina auganċio organizmo intoksikacija. Tolygiū būdu ir rūkymas blogai veikia. Tabakas erzina

dirksnius, pagreitina pulsā ir kenkia paċiai širdziāi, veikia ir virškinimā, sumažina apetitā; palieċia tasai nelabasis ir smagenis, silpnina atmintj ir savo vergā apdovanoja nemiga. Kenkia žinoma, jis ir gerklei. (Dar bus)

IŠ MOTERŲ GYVENIMO

Kaunas. — Naujai atgimstant visokioms lietuviū gyvenimo šakoms, lygiu būdu ir lietuvaityms stengiasj visame kame viešumon išeiti. Taip va dabar Kaune susitvērē "Motery Sporto Mēgējū Ratelis". Steigējū tarpe yra šios veiklios lietuvaitys: M. Galdikienē, J. Šulgienienē, J. Vīsniauskaitē, A. Bendoraviċaitē ir kitos. Ratelio jstatuose pasakyta sekānciā: lietuvaityms rengs rugtynes, ekskursijas, sporto kursus, paskaitas, sporto šventes, steigs savo klīubā, bibliotekā, kovos su girtuoklyste ir ištivirkimu ir tt.

Lietuvaityms sportēs ir pirmiaus jau buyo aktyvēs, bet joms neparanku buvo maitytis su vyrais sportais, delto pasakyta sekānciā: "Nesavystovūs motery skyriai miŗriose sporto organizacijose nors ir dabar tebēra, bet jie neatsiekia pilnai savo tikslo, nes pradedanċios sportininkēs — gēdydavosi vyry ir delēj to šalinosi nuo sporto."

Reikia sveikinti lietuvaityms, kad jos pradeda savystovū gyvenimā ant sporto lauko.

Lietuvaity.

Reikalinga mergina arba naŗis del namū darbo. Nuolatinis darbas ir gera mokesċis. Atsilankite po šiuo adresu: 305 Franklin Ave, Scranton, Pa. (26)

Taupyk Šitā Leibelij Del Brangiū Dovanū

MAGNOLIA STAR PIENO

KLAUSK SAVO GROSERNINKO del

MAGNOLIA STAR PIENO

VARTOK JĀ VISADOS KUR PIENO AR CUKRAUS REIKALINGA UŽ LEIBELIUS GALESI GAUTI PUIKIŲ DOVANŲ NAMŲ PAPUOSIMUI

Raŗykit j bile kurj ant kitos pusēs šio leibelio adresg del paveikluoto katalogo "Apsimoka leibellus taupyti!"

Taupyk Šitā Leibelij Del Brangiū Dovanū

MILK

LIETUVIS ADVOKATAS

Uŗsima varymū bylū visosuo Teismuose

Skolina pinigū ant mortgēdijū ir priima pinigū del iskolimino ant mortgēdijū nešanċiū seŗtā nuosimti. Norinti pirkti namus, gauti paskolū ar investinti savo pinigū ant mortgēdijū ant nuosavybēs (real estate) miestuose, lai kreipiasi pas

JONAS S. LOPATTO

Attorney and Counsellor-at-Law 308-9-10 Coal Exchange Building (Cor. River and W. Market St.) Wilkes Barre, Pa. Bel. Tel.: 1864. Res.: 3532-J

Tel. Stagg 2812 Uŗdēta 1895 m.

FRANK WHITE

Stogininkas

Uŗdedu geriausius stogus ant namū: blokes, smaluoto poperliaus, baltū akmenkū. Taipgi pataisau senus ir uŗdedu kornisus jvedu vandenbēģtus, rymas ir triūbas

Stogai garantuojami dešimċiai metų

231 Leonard Street, netoli Grand Street Brooklyn, N. Y.

